

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Rapport fra organisationsudvalget

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1973

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 4

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

Rapport fra organisationsudvalget	4
Rapport fra organisationsudvalget	5
Rapport fra organisationsudvalget	6
Rapport fra organisationsudvalget	7
Rapport fra organisationsudvalget	8
Rapport fra organisationsudvalget	9
Rapport fra organisationsudvalget	10
Rapport fra organisationsudvalget	11
Rapport fra organisationsudvalget	12
Rapport fra organisationsudvalget	13
Rapport fra organisationsudvalget	14
Rapport fra organisationsudvalget	15
Rapport fra organisationsudvalget	16
Rapport fra organisationsudvalget	17
Rapport fra organisationsudvalget	18
Rapport fra organisationsudvalget	19
Rapport fra organisationsudvalget	20
Rapport fra organisationsudvalget	21
Rapport fra organisationsudvalget	22
Rapport fra organisationsudvalget	23
Rapport fra organisationsudvalget	24
Rapport fra organisationsudvalget	25
Rapport fra organisationsudvalget	26
Rapport fra organisationsudvalget	27
Rapport fra organisationsudvalget	28
Rapport fra organisationsudvalget	29
Rapport fra organisationsudvalget	30
Rapport fra organisationsudvalget	31
Rapport fra organisationsudvalget	32
Rapport fra organisationsudvalget	33
Rapport fra organisationsudvalget	34
Rapport fra organisationsudvalget	35
Rapport fra organisationsudvalget	36
Rapport fra organisationsudvalget	37
Rapport fra organisationsudvalget	38
Rapport fra organisationsudvalget	39

Rapport fra organisationsudvalget	40
Rapport fra organisationsudvalget	41
Rapport fra organisationsudvalget	42
Rapport fra organisationsudvalget	43
Rapport fra organisationsudvalget	44
Rapport fra organisationsudvalget	45
Rapport fra organisationsudvalget	46
Rapport fra organisationsudvalget	47
Rapport fra organisationsudvalget	48
Rapport fra organisationsudvalget	49
Rapport fra organisationsudvalget	50
Rapport fra organisationsudvalget	51
Rapport fra organisationsudvalget	52
Rapport fra organisationsudvalget	53
Rapport fra organisationsudvalget	54
Rapport fra organisationsudvalget	55
Rapport fra organisationsudvalget	56
Rapport fra organisationsudvalget	57

Rapport fra organisationsudvalget

Rapport fra organisationsudvalget

Til Socialdemokratiets foreninger, kreds- og amtsorganisationer.

På Socialdemokratiets hovedbestyrelsesmøde den 28. august 1971 blev det besluttet at nedsætte et organisationsudvalg til at vurdere resultaterne af de organisatoriske ændringer, der blev foretaget på kongressen i 1969 samt at forberede organisatoriske spørgsmål til behandling på kongressen den 16.–19. september i år.

I nærværende rapport har udvalget fremlagt resultaterne af sine overvejelser.

Hovedbestyrelsen har på et møde den 28. februar d.å. fået rapporten forelagt og besluttet ikke på forhånd at tage stilling til udvalgets konklusioner, men at videresende rapporten til debat i foreninger, kreds- og amtsorganisationer som led i de organisatoriske forberedelser af partikongressen.

Fristen for indsendelse af kongresforslag er af hovedbestyrelsen fastsat til den 15. juni 1973.

Maj 1973.

Erling Dinesen

Ejner Hovgaard Christiansen

Indhold

I. Udvalget	
Kommissorium	side 3
Sammensætning	side 4
Arbejdsform	side 5
II. Indledning	side 6- 8
III. Udvalgets indstillinger	
Nærdemokrati – Foreningsstrukturen	side 8-10
Grundorganisationen	side 10-11
Informationsvirksomhed – Møde- og konferencevirksomhed	side 12-17
De centrale udvalg – Debatoplæg	side 17-19
Opstillingsregler – Kommunevalg	side 19-20
Andre kommunale problemer	side 20
Opstillingsregler – Folketingsvalg	side 20-23
Tillidsmandsuddannelsen	side 23-28
Kvinderne og partiet	side 28-29
Partiet, DSU og Frit Forum	side 29-33
Den centrale virksomhed	side 33-37
Økonomi	side 37-39
IV. Udvalgets forslag til ændringer af »Love for Socialdemokratiet«	side 39-45
V. Udvalgets forslag til henstillinger til hovedbestyrelsen	side 45-46
VI. Bilag	
Amtskonsulentordningen	side 46
Retningslinjer for de centrale udvalg	side 47-49
Samarbejdsorganisation for de Socialdemokratiske partier indenfor EF	side 49
Det nordiske samarbejde	side 50
Socialistisk Internationale	side 51

I Udvalget

KOMMISSORIUM

Ved hovedbestyrelsens beslutning om at nedsætte et organisationsudvalg blev samtidig vedtaget følgende kommissorium:

Det er udvalgets opgave at vurdere resultaterne af de organisatoriske ændringer, der blev foretaget på kongressen i 1969, herunder en vurdering af om de tilsigtede mål er opnået.

Det er endvidere udvalgets opgave at forberede organisatoriske spørgsmål til behandling på kongressen 1973.

Udvalget kan, i det omfang det ønskes, indkalde sagkyndige til udvalgs- eller underudvalgsdrøftelser og kan, når det ønskes, udsende spørgsmål til høring i foreninger, kredse og amter.

Udvalgets opgave bliver at behandle følgende:

- 1) Den centrale virksomhed
- 2) Økonomien, herunder statsstøtte til de politiske partier samt spørgsmålet om central kontingentopkrævning
- 3) De stående udvalg, herunder former for debatoplæg og medlemsdebat
- 4) Informationsvirksomheden
- 5) Agitationsformer
- 6) Tillidsmandsuddannelsen
- 7) Kvinderne og partiet
- 8) Partiforeningen og kommunalbestyrelsen
- 9) Lovændringer, herunder indarbejdes de af hovedbestyrelsen i kongresperioden besluttede fortolkninger m. v.

Særlige udvalg er nedsat, hvorfor emnerne først optages på organisationsudvalgets dagsorden, når udvalgene er færdige med deres arbejde

Udvalgets arbejde indledes umiddelbart efter det forestående folketingsvalg. Hovedbestyrelsen holdes løbende orienteret om udvalgenes arbejde.

Udvalget har tillige efter anmodning fra hovedbestyrelsen afgivet indstilling vedr. omlægning af amtskonsulentordningen (se side 46).

Endvidere er modtaget henvendelser fra Socialdemokratiet i Rønnede, Lyngby-Søllerødkredsen, Frederiksberg 3. kreds, Birkerød, Nykøbing Sjællandskredsen og Holstebro.

Rapport fra organisationsudvalget

SAMMENSÆTNING

På hovedbestyrelsesmødet den 28. august 1971 blev det tillige besluttet at give udvalget følgende sammensætning:

Børge Bakholt, Odense	Poul Nielson, MF
Tage Due, Ålborg	Arnold Petersen, Roskilde
Kurt Hansen, Næstved	Knud Rahbek, Randers
Grete Hækkerup, MF	Esben Rasmussen, Helsingør
Elva Jensen, Horsens	Peder Steen, Hammel
Søren Jensen, Vejlen	Christian Søjberg, Københavns amt
Carl-Einar Jørgensen, København	Bendt Thuesen, Københavns amt
Ejgill Jørgensen, København	Knud-Erik Ziirsen, København
Christian Kelm-Hansen, Esbjerg	
Kirsten Kledning, Korsør	samt fra partikontoret:
Søren Knudsen, Holstebro	K. B. Andersen
Ejler Koch, Københavns amt	Ejner Hovgaard Christiansen
Annie Kramer, Nyborg	Erik Laursen
S. K. Kristensen, Ålborg	Søren Hansen
Poul Kristensen, Silkeborg	Preben Lassen
Elsø Larsen, Bornholm	Gerda Louw Larsen
Johannes Madsen, Thisted	Ole Mathiasen
Lis Madsen, Haderslev	Per Søndergård Sørensen

Senere har hovedbestyrelsen vedtaget at udvide udvalget med Per Bødker Andersen, Kolding, Alfred Mogensen, Århus, samt Kurt Larsen, partikontoret.

Fra samarbejdende organisationer er udpeget følgende:

SNT: Niels Alsing Andersen
LO: Arnold Johansen
AOF: Asger Grandjean
FF: Svend Åge Jensen
DsU: Niels Enevoldsen
AIC: Kjeld Arne Sørensen

Efter udvalgets nedsættelse er K. B. Andersen udtrådt af udvalget, og i stedet for har Ejner Hovgaard Christiansen overtaget formandshvervet. Endvidere har Frank Weiner, SNT, afløst Niels Alsing Andersen.

Rapport fra organisationsudvalget

ARBEJDSFORM

Udvalget har afholdt 6 2-dages møder og herudover været opdelt i følgende underudvalg, som har afholdt i alt 25 møder:

Grundorganisationen

Carl-Einar Jørgensen (formand)
S. K. Kristensen
Per Bødker Andersen
Kjeld Arne Sørensen
Annie Kramer
Ejler Koch
Erik Laursen

Partiforeningen og kommunalbestyrelsen

Søren Jensen (formand)
Peder Steen
Kirsten Kleding
Kurt Hansen
Johannes Madsen
Preben Lassen

Partiet, DsU og Frit Forum

Børge Bakholt (formand)
Niels Enevoldsen
Svend Åge Jensen
Christian Søjberg
Ole Mathiasen

De stående udvalg

Bendt Thuesen (formand)
Poul Nielson
Frank Weiner
Lis Madsen
Knud-Erik Ziirsen
Søren Hansen

Agitationsformer

Søren Knudsen (formand)
Ejgill Jørgensen
Arnold Petersen
Poul Kristiansen
Per Søndergård Sørensen

Udvalg vedr. den centrale virksomhed

Poul Nielson (formand)
Annie Kramer

Bendt Thuesen
Kurt Hansen
S. K. Kristensen
Søren Hansen
Ejner Hovgaard Christiansen

Tillidsmandsuddannelsen

Christian Kelm-Hansen (formand)
Knud Rahbek
Elva Jensen
Tage Due
Asger Grandjean
Kurt Larsen

Kvinderne og partiet

Grete Hækkerup (formand)
Else Larsen
Esben Rasmussen
S. K. Kristensen
Svend Åge Jensen
Gerda Louw Larsen

Partiet og økonomien

Ejgill Jørgensen (formand)
Kurt Hansen
Grete Hækkerup
Søren Jensen
Arnold Petersen
Knud-Erik Ziirsen
Erik Laursen
Knud Rahbek

Informationsvirksomheden

Per Bødker Andersen (formand)
Lasse Budtz
Børge Bakholt
Jørgen Hornemann
Kirsten Kleding
Frank Weiner
Kjeld Arne Sørensen
Niels Enevoldsen
Poul Nielson
Kurt Larsen
Ejner Hovgaard Christiansen

II Indledning

Målsætningen for partiorganisationen

Problemerne omkring partiets organisatoriske opbygning og virkeform kan ikke behandles adskilt fra problemerne omkring partiets politiske målsætning.

Der er en direkte sammenhæng mellem partiets politiske strategi og partiets organisationsform. Alt organisatorisk arbejde i partiet har et politisk sigte, og alt politisk arbejde har en organisatorisk indsats som sin forudsætning.

Partiorganisationens opgaver er at udforme vor politik, at oplyse om den, og at gennemføre den – på alle niveauer i hele samfundet.

Forudsætningen for en præcisering af organisationsformen er derfor, at partiets overordnede politiske strategi er fastlagt.

Ud fra en ideologisk betragtning er den reformistiske, parlamentariske vej den direkte vej til et demokratisk socialistisk samfund. Netop fordi vi definerer vore socialistiske endemål ud fra respekt og kærlighed til mennesket, frem for til et system, må vor strategi også undervejs kunne producere menneskevenlige resultater for at være troværdig. Og netop fordi vort mål er at skabe et demokratisk socialistisk samfund, hvor folket på en virkelig bred basis og på alle niveauer i samfundet deltager aktivt i styret, må midlet også omfatte en fremadskridende udvikling af folkets politiske bevidsthed.

I den parlamentariske kamp er ansvaret for udviklingens retning og hast principielt lagt hos folket selv, og der ligger i vort nuværende politiske system reelt alle de muligheder, vi kan ønske os, for at kunne arbejde ud fra synspunktet om, at »arbejderklassens frigørelse skal være dens eget værk«. Dette gamle Karl Marx-citat betyder ikke, at socialismens horisont skal indsnævres til kun at måtte omfatte en bestemt social kategori. Den skal derimod forstås som en understregning af, at frigørelsen ikke er noget, man passivt kan modtage, men er noget, man aktivt må tilkæmpe sig. Det er denne folkelige spredning af ansvaret for socialismens skæbne, der er karakteristisk for den parlamentariske vej.

Netop i den kendsgerning, at det er folket selv, der har båret udviklingen fremad i retning af et socialistisk samfund, ligger den eneste pålidelige garanti for, at dette socialistiske samfund vil være menneskevenligt og demokratisk. Og for at det vil kunne fungere uden centralisme. For os socialdemokrater er denne garanti afgørende. Skabelsen af et socialistisk samfund skal være et skridt fremad både med hensyn til den økonomiske ret-

Rapport fra organisationsudvalget

færdighed og med hensyn til det enkelte menneskes frihed og medbestemmelse. Vi vil sejre, når folket sejrer. Hverken før eller efter. Og kun ved at kæmpe for socialismen ad parlamentarisk vej ved vi, at folkets sejr og vor sejr er den samme.

I denne politiske strategi er to forhold afgørende for vor succes. For det første må de reformer, vi skaber undervejs, være af en sådan karakter, at de i deres indhold og praktiske virke peger fremad i retning af vore principielle målsætninger, således at befolkningen gennem denne reformpolitik får en bedre forståelse heraf. En reformpolitik uden dette sigte er ikke et led i en socialistisk strategi. For det andet må selve den måde, partiet arbejder på, være en demonstration af vore idéer om magtspredning og demokratisering. Som det hed i indstillingen fra det organisatoriske udvalg op til kongressen i 1969: »I dag og i endnu højere grad i morgen vil måden, vi træffer vore beslutninger på i Socialdemokratiet, være næsten lige så betydningsfuld for folks tillid til os, som hvad det er, vi beslutter«.

Socialdemokratiets politiske strategi har altså som sin forudsætning et stort og bredt masseparti, hvis medlemmer overalt i samfundslivet deltager aktivt i beslutningsprocesserne. Dette parti skal være stort, fordi det skal udtrykke folket, og det skal være demokratisk, fordi det skal demokratisere samfundet. De politiske fremskridt vindes på alle planer i organisationen. Vi kan ikke, og vi vil ikke skabe et demokratisk socialistisk samfund fra oven, lige så lidt som vi kan klare os i kampen mod de borgerlige politiske kræfter, hvis vi opgiver en stærk indsats også på centralt hold. Den parlamentariske vej drejer sig ikke kun om at vinde folketingsvalgene, men snarere om at vinde folket for vore idéer, og det er overalt i samfundet partiorganisationens opgave at udforme disse, forklare disse og gennemføre dem.

Det er disse overordnede målsætninger for partiorganisationen, der er grundlaget for det organisatoriske udvalgs indstilling til kongressen i 1973.

Efter kongressen i 1969

Udviklingen op til kongressen i 1969 var præget af nytænkning og mange ændringer i de hidtidige organisatoriske forhold. De sidste år i 60'erne er med rette blevet karakteriseret som Socialdemokratiets fornyelsesperiode. Efter kongressen i 1969 lå den organisatoriske udfordring i højere grad i at få alle de mange nye retningslinier til at virke i praksis. På dette sted skal der ikke gås i detaljer med en vurdering på de enkelte områder. Det vil fremgå af de følgende afsnit. Men en generel vurdering af udviklingen vil være på sin plads.

Partiets virksomhed har været præget af en større åbenhed end i nogen tidligere kongresperiode. Især på det centrale plan er der sket store fremskridt i retning af større åbenhed, hvorimod amtsorganisationer, kredse og foreninger generelt set stadig har en udvikling tilgode, når det drejer sig om at lukke op for offentlighedens søgelys.

I det store og hele er demokratiseringsprocessen dog fortsat ude omkring i organisationen. Medlemsdebatterne har fundet en praktisk form, og der eksperimenteres lokalt mange steder med nye ledelsesformer. Det er sær-

Rapport fra organisationsudvalget

deles bemærkelsesværdigt, at man med så relativ stor succes har kunnet følge alle disse ændringer op, ikke mindst på baggrund af det forhold, at partiet i disse år ikke har haft tilstrækkelige økonomiske midler til at dække det behov, der givetvis har været for en instruktion i stil med den, der før i tiden kunne blive givet gennem rejsesekretærerne. Dette understreger kvaliteten i det frivillige arbejde, der overalt er det egentlige fundament for partiorganisationens virke, ligesom det understreger vilje og evne til politisk fornyelse i partiet.

Derimod må bedømmelsen af, i hvilket omfang partiets centrale virksomhed – i første række hovedbestyrelsen og forretningsudvalget – har levet op til forventningerne fra fornyelsesdebatten nødvendigvis være mindre optimistisk. Disse centrale organisatoriske og politiske ledelsesorganer har ikke fået den placering, der var tiltænkt dem. Det har i denne forbindelse også været et problem for partiet, at den øverste daglige ledelse så at sige blev drænet ved regeringsdannelsen i 1971, og alt i alt må disse problemer tages som en understregning af, hvor omhyggelig det er nødvendigt at være, hvis vi skal undgå, at regeringen og folketingsgruppen bliver den dominerende part i samarbejdet mellem partiet og de folkevalgte. Det er vigtigt for partiets arbejde, at medlemmernes politiske indflydelse fastholdes – også når vi sidder som regeringsparti.

III Udvalgets indstillinger

NÆRDEMOKRATI – FORENINGSSTRUKTUREN

Nærdemokrati

Ideen om decentralisering af beslutningsprocesserne har siden midten af tresserne vundet anerkendelse som et vigtigt supplement til de bestående demokratiske organer i folkestyret. Det begyndte med ønsket om medindflydelse på arbejdspladsen og blev aktualiseret i folkebevidstheden ved studenteroprøret.

Nærdemokrati er en decentralisering af beslutningsprocesserne, hvilket vil sige, at man får indflydelse på og medansvar for forhold og områder, der direkte indvirker på ens daglige tilværelse på det nære plan. Der skal altså ske en yderligere demokratisering ud over de demokratisk folkevalgte organer, hvem vi i dag overlader den besluttende og udøvende magt. Selvstyre og selvbestemmelsesret har i dag ikke de optimale muligheder for at blive realiserede på en tilfredsstillende måde, med mindre der sker ændringer, hvilket bl. a. må medføre en revision af kommunernes styrelseslov.

Men ud over, at decentralisering af beslutningsprocesserne giver medindflydelse, må det samtidig være en betingelse, at effektivitet og rationel administration ikke mindskes, men tværtimod styrkes, ligesom det må forudsættes, at reformer i denne retning bør tilstræbe en omkostningsbesparende tendens.

Rapport fra organisationsudvalget

Endnu en forudsætning er væsentlig at slå fast, nemlig at de nye organer, der etableres i kraft af en decentraliseret beslutningsproces, skal vælges i overensstemmelse med ideen i det repræsentative demokrati, nemlig at de som folkevalgte vælges for en periode, og at de skal stå til ansvar for deres beslutninger over for vælgerne. Det vil efter udvalgets mening være formålstøst selv i en nærdemokratisk situation at forlade grundelementerne i vort demokratiske samfundssystem.

Information

Et første og meget væsentligt skridt på vejen til nærdemokratiet er, at borgerne får en tilstrækkelig baggrund for at vurdere de lokale anliggender. Denne opgave er tidligere blevet varetaget udelukkende af dagspressen, men man må erkende, at den ændring, der har fundet sted inden for dagspressen med bladkoncentration m.m., nødvendiggør, at det også bliver en kommunal opgave at sikre borgerne en tilstrækkelig oplysning om de kommunale anliggender.

En kommunal information er en absolut forudsætning for kommunikation og dialog mellem det folkevalgte styre og kommunens borgere, ligesom der nødvendigvis må gå information forud for et offentligt borgermøde, hvis dette skal få nogen betydning og ikke bare blive en tale til de fremmødte borgere. Hidtil har der kun været spredte forsøg på ad denne vej at skabe en øget orientering fra kommunerne til borgerne.

I afgørelse af sager, hvor nærdemokrati ikke kan udformes i institutionsnævn, må borgerne kunne delagtiggøres i beslutningsprocessen på følgende måde:

- 1) fuld offentlighed i det kommunale styre
- 2) jævnlig information til borgerne
- 3) afholdelse af borgermøder/konferencer, som forud er forberedt med al mulig oplysning vedrørende mødets emne via den kommunale informationsvirksomhed

Sager, i hvilke beslutningsprocessen lægges ud til borgerne på denne måde, kan f. eks. være budget, planlægning i 3-5 årige perioder, fastsættelse af standard for service, som tilbydes kommunernes borgere o. s. v.

Institutionsnævn

Skolestyrelsesloven af 9. februar 1970 stadfæster i høj grad tanken om nærdemokrati ved at påbyde etablering af skolenævn. Det må imidlertid konstateres, at den kompetence, som er blevet tildelt nævnene, ikke giver et nævn tilstrækkelig afgørende indflydelse inden for dets ansvarsområde, hvilket dog ikke forhindrer, at man i den enkelte kommune kan tildele nævnene et øget ansvar, f. eks. i en forenklet opgavefordeling mellem de forskellige instanser inden for skole- og kulturforvaltningen. Det er dog nok kun de færreste kommuner, der har benyttet sig af denne mulighed.

Usikkerheden om, hvordan man i praksis kan lade beslutningsprocessen decentralisere, nødvendiggør en styrelsesmæssig ændring, der ligefrem lov-

Rapport fra organisationsudvalget

fæster en kompetence og et ansvar til de allerede eksisterende nævn og til de nævn, som påtænkes, og som kan etableres med fordel inden for institutionsområdet.

Følgende institutionsnævn kan nævnes som muligheder:

- 1) skoler
- 2) børneinstitutioner
- 3) fritidscentre
- 4) foreninger
- 5) biblioteker
- 6) plejehjem og øvrigt omsorgsarbejde for ældre
- 7) andre kulturelle områder

Foreningsstruktur

Decentralisering af beslutningsprocessen og etablering af nærdemokratiet må nødvendigvis for Socialdemokratiet føre til overvejelse af, hvordan vi bedst muligt som parti kan gå ind i et sådant arbejde. I et etableret nærdemokrati eksisterer der helt nye muligheder for at give vor grundorganisation et meningsfyldt arbejde, som uden tvivl vil interessere mange. Vi kan – ud over at gennemføre nærdemokratiet som lov – forsøge at blive det parti, som rent konkret får nærdemokratiet til at fungere og give det et politisk-demokratisk indhold.

For at realisere dette må vi tage selve vor grundorganisation op til overvejelse og vurdere, om ikke det vil være det rigtigste, at hver kommune opdeles i naturlige arbejdsområder, og at vi for hvert givet område etablerer en partimæssig gruppering til at varetage vore politiske og organisatoriske opgaver i området.

GRUNDORGANISATIONEN

Spørgsmålet om grundorganisationens placering må centrere sig om, hvorledes organisationen omsætter sin målsætning naturligt i forhold til samfundets funktionsmåde.

Det organisatoriske arbejde må derfor gå hånd i hånd med et socialdemokratisk lovgivningsarbejde, der sikrer et nærdemokrati overalt, hvor mennesker lever deres dagligdag.

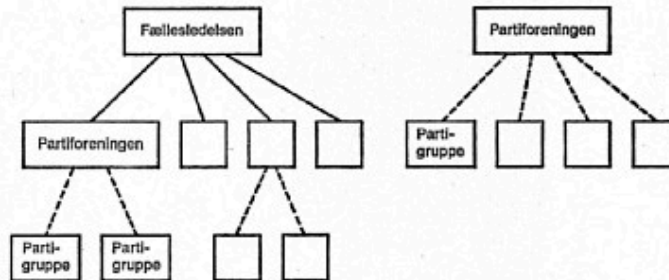
For at Socialdemokratiet kan virkeliggøre demokratiet både i organisationslivet og i samfundslivet, må arbejdet i grundorganisationen gøres så fleksibelt, at den kan fungere som basisorganisation både i det aktuelle nærdemokrati og med hensyn til alle de opgaver og strømninger, som opstår i partibevægelsens og samfundets udvikling.

Ved at grundorganisationen indstiller sig herpå, skulle der være åbnet mulighed for, at Socialdemokratiet på ethvert område kan få en ideologisk og organisatorisk »støttop«, som rent lokalt kan tegne partiet.

De eksisterende partilove danner stort set udgangspunkt for en sådan aktivitet, og udvalget foreslår derfor ingen ændringer af den organisatoriske opbygning og principperne for de fastlagte arbejdsformer. Der er i § 3 og 4 forudsat, at der er mindst én forening i hver kommune. Endvidere at »enhver

Rapport fra organisationsudvalget

forening styrer sine egne anliggender». I § 7, stk. 1 at »kredsen kan inddeles i samarbejdsområder, hvis antal, størrelse og funktion fastsættes af kredsens repræsentantskabsmøde« og tilsvarende i § 8, stk. 9 for amter. En organisatorisk opbygning af partiet – f. eks. i en kommune – afhænger af kommunens størrelse og af, om der er en eller flere partiforeninger. Opbygningen kan se sådan ud:

Der kan herved dannes »partigrupper«, der kan dække medlemmernes interesser – dels f. eks. i kommunens nærdemokratiske opbygning (f. eks. institutionsnævn) og dels på andre områder af samfundslivet, som medlemmerne eller partibevægelsen naturligt retter sin interesse mod.

Da bevægelsen imidlertid sætter sig om mål at virkeliggøre medlemsdemokratiet også inden for det repræsentative demokrati, er det af betydning, at der er klar forbindelse mellem grundorganisation og de øvrige repræsentative organer, så medlemstilknytningen til én forening fastholdes.

Deltagelse i partigrupper kan ske uafhængig af, hvilken af partiets foreninger man er tilsluttet.

En udnyttelse af de muligheder, som de nugældende love giver, beror på initiativet i hver enkelt forening og kreds.

Decentraliseringen opfordrer til en dynamisk påvirkning af samfundet og nye arbejdsmuligheder, som medlemmerne kan opleve som trivsel i partiets arbejde. Det er en forudsætning for medlemsdemokratiet, at åbenhed og fleksibilitet ikke stopper ved foreningens virke, men forplanter sig i alle repræsentative organer – som beskrevet under den centrale virksomhed.

Nye arbejdsformer og aktiviteter bør yderligere uddybes i en ny organisationshåndbog for Socialdemokratiet.

Et mindretal mener:

Lovenes bopælskriterium for medlemskab ændres fra forening til kommune (dog ikke ud over kredsgrænser).

Ethvert medlem afgør selv – inden for dette område – inden for hvilken forening, vedkommende ønsker at udøve sine medlemsrettigheder.

INFORMATIONSVIRKSOMHED – MØDE- OG KONFERENCEVIRKSOMHED

Under henvisning til indledningsafsnittets fremstilling af den parlamentariske vejs problematik kan om informationsvirksomheden principielt siges, at alle former for kommunikation er nødvendige. Men i praksis bliver vi nødt til at udskille de mest nødvendige og uundværlige, og så til gengæld prioritere disse højt.

Det er store krav, der skal opfyldes, og vi skal derfor passe på ikke forlovs at prioritere de »traditionelle« områder (dem der hænger sammen med den almindelige kamp for at vinde valgene) alt for højt. Ofte er problemet nemlig det, at selve grobunden for idéerne bag de konkrete forslag, som vi beder om tilslutning til, ikke er tilstede, hvilket skyldes, at den underliggende »holdningspleje« har været forsømt.

Aktioner, demonstrationer og andre lignende aktiviteter kan således ofte være et værdifuldt supplement til den mere traditionelle kommunikation. Den parlamentariske kamp må også føres uden for parlamentet.

Partiinformation = samfundsinformation

Socialdemokraterne som begreb består i grove træk af 3 kategorier, **dem der stemmer på os, de aktive medlemmer** (den operative gruppe) og **de passive medlemmer**, som ikke må undervurderes, da de i kraft af deres tilstedeværelse giver partiet såvel kontaktmæssigt, økonomisk som størrelsesmæssigt en styrke, der er politisk afgørende for os.

Partiet har overfor disse grupper en informationspligt og et informationsbehov (ønsket om at blive hørt). Det betyder, at begreberne modtagere og afsendere ikke kan holdes skarpt adskilt. Grænserne vil være flydende, idet vi alle på forskellige tidspunkter optræder i begge egenskaber.

Partiet er så stort, at enhver kommunikation til hele partiet samtidig må være en kommunikation til hele samfundet. Vi kan nok »dyrke« særlige grupper som f. eks. funktionærerne, men når vi gør dette (især da, hvis vi gør det effektivt – altså så det kan høres og ses), kommunikerer vi automatisk til alle medlemmer – og alle vælgere.

Vi kan altså ikke dyrke marginalgrupperne (eller andre specielle målgrupper) isoleret fra hinanden – eller uden sammenhæng med den generelle linie. Det understreger, at vi altså ikke med bærekraft kan dyrke særlige grupper, uden at vi samtidig fastholder den generelle, grundlæggende politiske linie over for alle grupper i samfundet.

Partiets ønske om at være en medlemsdemokratisk organisation har medført en øget åbenhed i forholdet til offentligheden.

Åbenheden er endda blevet en del af partiets ansigt. Som eksempel kan nævnes kongresser, årsmøder m. v., som er blevet totalt åbne for pressen. Debatoplæg om politiske emner, som partiet ikke har afgjort sin endelige stilling til. Disse debatoplæg, partiets medlemsblad m. v. tilsendes pressen til brug for offentliggørelse. Pressemøder afholdes, og udtalelser udsendes. Disse former for åbenhed betyder, at partiets organisationsstruktur, medlemsdemokratiet og beslutningsprocessen alle er blevet en del af partiets

Rapport fra organisationsudvalget

ansigt, hvilket har givet os styrke som en demokratisk politisk organisation. Til trods for, at vi i graden af åbenhed er nået langt – vel i særlig grad centralt – har vi almindeligvis afgrænset det for snævert. Ikke bare på »fortrolighedsgraden«, men også på hvad vi i det hele taget mener, er relevant at kommunikere i den politiske proces.

Politik er andet end teknik. Folks fremmedgørelse i forhold til hele det politiske liv hænger sammen med, at politikerne – og partierne – ofte prøver at spille eksperter i stedet for at kommunikere om de ting, der opfattes som de reelle problemer. Også i en ideologisk sammenhæng har dette sin betydning. Socialismen kan ikke fremstilles som en teknisk løsning på samfundets problemer, men som en – også følelsesmæssig – udfordring til det enkelte menneske.

Graden af åbenhed

Det er udvalgets opfattelse, at den nødvendige holdningsændring i forhold til opfattelsen af åbenhed, ønsket om at gøre fortrolighedsgraden så lille som mulig og dermed skabe den nødvendige forudsætning for en virkelig bred information, ikke i tilstrækkelig grad er blevet ført igennem i partiet på alle trin af organisationsstrukturen.

Det er ikke tilstrækkeligt, at der tilstræbes en kommunikation gennem partiets organisation **lodret**, den bør samtidig foregå **vandret** på alle trin i partiets struktur.

En »holdningspleje« som omtalt i indledningen er af afgørende betydning for både de lokale foreninger, kredse og amter. Det er udvalgets opfattelse, at man ikke i tilstrækkelig grad har udnyttet de muligheder, der findes lokalt for at »gøde jorden« for Socialdemokratiets politik.

Generalforsamlinger, repræsentantskabsmøder m.v. bør principielt være åbne for den samlede presse, og ingen bestyrelse bør holde møde, uden at den lokale presse bagefter – mundtligt eller skriftligt – orienteres. Også forud for møderne bør pressen have en orientering eller meddelelse, der giver så mange relevante oplysninger, at der skabes en forhåndsinteresse. Dette synspunkt bør også gælde for almindelige medlemsmøder.

Udviklingen inden for TV-området – specielt de nye regional-TV og udviklingen af kabel-TV i kraft af den nye radiospredningslov – er en informationsmulighed af så stor betydning for det lokale politiske livs kontakt til befolkningen, at videreudviklingen på disse områder lokalt bør følges meget nøje.

Det er ligeledes udvalgets opfattelse, at partiets kompetente organer – hovedbestyrelse og forretningsudvalg – i højere grad bør sikre – gennem sine beslutninger – at de overfor offentligheden fremtræder som de kompetente organer, de er, i partiet. Det medfører, at man må sikre en mere aktiv udrettet mødestruktur, f. eks. gennem principdebatter og vedtagelser af udtalelser om både organisatoriske og politiske emner.

En sådan form vil forege behovet for en mere aktiv informationsvirksomhed over for medlemmer og offentlighed og stærkt medvirke til at placere Socialdemokratiet som parti i den almindelige samfundsdebat. Dette kan kun sikres gennem en information til offentligheden i et endnu større omfang end

Rapport fra organisationsudvalget

hidtil. Fortrolighedsgraden må også for partiets centrale ledelse være så lille som overhovedet muligt.

Vi henvender os nødvendigvis principielt til hele folket, i hvert fald skal alt, hvad vi kommunikerer, kunne holde til at blive brugt åbent. Det er altså et krav om politisk fasthed og stabilitet i vor informationsvirksomhed.

Konferencevirksomhed

For at medvirke til en forstærket indsats, der gør »holdningspleje« til en integreret del af det daglige partiarbejde, foreslår udvalget, at en konferencevirksomhed iværksættes for alle dele af partiets organisationsapparat. Konferencerne bør indholdsmæssigt lægge vægt på både det tekniske og det holdningsmæssige.

For det tekniske er der bl. a. spørgsmålene om udnyttelsen af de lokale nyhedsmedier og om, hvem der bør have hvad – hvornår, og hvordan det kan indarbejdes i det daglige arbejde og er den mest hensigtsmæssige form for mediekontakt.

For det holdningsmæssige er det væsentligt at få en drøftelse af, hvad der i det lokale arbejde opfattes som vedkommende for offentligheden. Hvad betragtes som fortroligt? Hvordan gør vi partiet mere åbent? »Holdningspleje« er et begreb, der bør blive en naturlig del af det daglige arbejde i bestyrelsen, forretningsudvalget, arbejdsudvalget m. v. Det er en arbejdsopgave for alle aktive.

Politiske initiativer

En anden værdifuld mulighed til at give partiets informationsvirksomhed og dermed »holdningsplejen« en så stor effekt som muligt er, at vi også udover i valgsituationer, ved kongresser og årsmøder giver os selv mulighed for at tilrettelægge en kommunikationsplan. Skal partiet have indflydelse på, i hvilken retning den politiske debat og udvikling går, er en planlægning nødvendig for at undgå et for stort spild af partiets politiske og organisatoriske ressourcer.

Alt for mange af vore politiske initiativer og reformer – lokalt som landspolitisk – har for ringe gennemslagskraft og giver for lidt partipolitisk. Så stor en del af partiets informationsvirksomhed som muligt bør tilrettelægges på forhånd gennem en nøje planlægning. Et politisk eller organisatorisk udspil bør ikke være tilfældig bestemt af andres handlinger, men være et på forhånd planlagt trin i en kommunikationsplan.

Den skriftlige information

Ved udvalgets gennemgang af partiets skriftlige og strukturerede informationsvirksomhed fandt man ikke grundlag for at ændre ved de målsætninger og retningslinier, der blev fastlagt af hovedbestyrelsen i december 1971.

Da den kommende kongres's beslutning har virkning for en 4 års periode, har udvalget fundet det rimeligt at tage stilling til en række informationsmuligheder ud fra den forudsætning, at en statsstøtte vil blive gennemført i den kommende kongresperiode.

Rapport fra organisationsudvalget

Partipjecer

Da udvalget er enig i målsætningen for udgivelsen af pjecer, kan vi kun beklage, at økonomien har været sådan, at den har umuliggjort en sådan virksomhed.

Behovet for en kraftigere indsats på dette område vil blive stadig større som en konsekvens af, at det i den almindelige samfundsdebat bliver mere og mere almindeligt at benytte debatgruppeformen som diskussionsforum.

En større pjeceaktivitet vil derfor betyde, at vi i højere grad vil kunne sikre, at Socialdemokratiets politik – på alle områder – vil være noget, man overalt tvinges til at debattere og tage stilling til.

Det er samtidig udvalgets opfattelse, at det bør være de stående partiudvalg i samarbejde med folketingsgruppens tilsvarende udvalg, og under ansvar over for hovedbestyrelsen, der bør have den udførende kraft for denne del af partiets virksomhed.

Debatoplæg

Som et led i den medlemsdebat, der sættes i gang gennem udsendelse af debatoplæg, bør det være en fast regel: Hver gang en debatkampagne afsluttes, og resultatet gøres op, modtager hver enkelt deltager i debatgrupperne også resultatet samt f. eks. hovedbestyrelsens kommentarer. Det er vigtigt for partiet, at deltagerne i en debatkampagne ikke lades tilbage med en fornemmelse af, at deres indsats ikke tages alvorligt.

Hvis vi vil være konsekvente i vor demokratisering af beslutningsprocessen, må alle muligheder for en 2-vejs kommunikation udnyttes.

»VOR POLITIK«

»VOR POLITIK« bør indtage en mere central plads i partiets informationsarbejde. Bladet, der kun udkommer 4 gange årligt, er det eneste strukturerede informationsmiddel mellem partiet og de enkelte medlemmer. Dette forhold er højst uacceptabelt, ikke mindst efter at A-Pressen har nedlagt sine lokaludgaver, hvilket har medført, at også den lokale nyhedsformidling i større og større omfang overlades til nyhedsmedier af anden politisk observans.

Hvis vi samtidig – som et led i demokratiseringsprocessen – ønsker at medvirke til en udvikling af nærdemokratiet, er det nødvendigt, at informationen mellem partiets forskellige led og medlemmerne bliver hyppigere og mere omfattende, end det er tilfældet.

Udvalget anser det derfor for nødvendigt, at »VOR POLITIK« udkommer hver måned og samtidig tager 2 nye områder op.

Mellem det indhold, der findes i det eksisterende »VOR POLITIK« og »ny politik«, ligger der en ikke helt lille gruppe af medlemmer, der efter udvalgets opfattelse har behov for at få en række af de aktuelle politiske emner placeret i et større ideologisk og debatterende sammenhæng, men i en bredere fremstilling, end »ny politik« kan gøre det uden at skulle ændre sin målsætning, hvad udvalget ikke mener, ville være rigtigt. Ved at afsætte et antal sider til lokalt stof fra foreninger, kredse og amter, vil »VOR POLITIK«

Rapport fra organisationsudvalget

for det andet kunne medvirke til at gøre den vandrette kommunikation stabil og aktiv.

»VOR POLITIK« bør i fremtiden redigeres af forretningsudvalget med parti-sekretæren som ansvarshavende redaktør og med den nødvendige bistand fra partikontoret.

»ny politik«

Partiets månedstidsskrift »ny politik« løser en række helt nødvendige opgaver for arbejderbevægelsen: Det er et åbent forum for en levende og aktuel samfundsdebat. Det er stedet, hvor mere dybtgående artikler kan bringes, og endelig tegner bladet sig med sin selvstændige politiske holdning som et politisk fristed for mange – også ud over partiets egne rækker. En tilgang af abonnenter til »ny politik« ville umiddelbart være et svar på mange af vore kommunikationsproblemer.

Nyhedsbrevet fra folketingsgruppen

Såfremt man gennemfører, at »VOR POLITIK« gøres til et månedsblad, er det udvalgets opfattelse, at »nyhedsbrevet« i sin nuværende form og med sin nuværende målsætning bør gå ind, da »nyhedsbrevet«'s formål vil kunne opfyldes af et månedligt medlemsblad. En sådan beslutning bør sikkert følges op af en analyse af folketingsgruppens informationsbehov og af, hvordan det kan løses, så det også i fremtiden bliver en del af en partimæssig helhed.

»Frie Kvinder«

Hovedbestyrelsen opfordres til at overveje partiets forhold til bladets fremtidige virksomhed.

Overvejelsen bør ske på baggrund af en gennemgang af oplag, modtagerkreds, indhold samt bladets målsætning, og hvem bladet opfattes som »talerør« for.

Arbejdspladsblad

Det er overfor udvalget oplyst, at man har haft planlagt udsendelse af et blad til arbejdspladserne med det formål at formidle Socialdemokratiets initiativer og lovgivning med vægt på arbejdsmarkedsstof.

Man bør prioritere udgivelsen af et sådant blad højt blandt de ressource-muligheder, partiet har til rådighed for sin skriftlige information. Det er for partiet afgørende, at den politiske debat, der føres på landets arbejdspladser, så meget som muligt præges af Socialdemokratiets politik. For de aktive socialdemokrater på arbejdspladserne vil et sådant socialdemokratisk medlemsblad være en værdifuld støtte i deres daglige arbejde for partiet.

Personlig Information – organisatorisk (lodret)

Det er udvalgets opfattelse, at partiet i sin interne struktur bør opbygge sekretærgruppen på partikontoret sådan, at der bliver mulighed for at gen-

Rapport fra organisationsudvalget

nemføre en personlig kontakt til partiets lokale organisationer og deres tillidsmænd.

Denne arbejdsopgave bør fastlægges som princip, så der tages højde for den i prioriteringen og ved de beslutninger, den centrale ledelse træffer.

Den personlige kontakt vil være stærkt medvirkende til at sikre en 2-vejs kommunikation således, at beslutninger truffet af partiets ledelse – som partiholdning – bliver nærværende for de lokale foreninger.

Personlig information – medlemmer (vandret)

Efter udvalgets opfattelse bør talere og debattører ved arrangementer ikke som nu fortrinsvis kun hentes blandt folketingsmedlemmer, men også blandt forretningsudvalgs- og hovedbestyrelsesmedlemmer.

Dette må ses i relation til, at udvalget mener, at partiets kompetente organer bør fremtræde mere politisk aktive internt som eksternt.

Det er udvalgets mening, at kontakten til medlemmerne (vandret) bør styrkes mest muligt, bl. a. også gennem anvendelse af nye mødeformer og nye informationsmidler (AV-udstyr) samt en mere bevidst udnyttelse af møderne til at sikre en politisk medindflydelse, f. eks. gennem mindre emne debat-grupper.

I kraft af bedre skriftlig information vil disse grupper formentlig være i stand til selv at yde en mere aktiv politisk indsats, hvilket igen betyder et mindre træk på talere og debattører.

Førnævnte vil imidlertid også medføre, at såvel lokale partitillidsmænd som talere og debattører må indstille sig på brugen af nye midler i mindre – men også mere arbejdsdygtige forsamlinger.

Medlemmerne skal i videst mulig udstrækning kunne mærke resultaterne af deres deltagelse i arbejdsgrupper, bl. a. gennem tilbagemelding fra centralt hold – svar på forslag og udtalelser, fremsat af gruppen. Dette kan bl. a. ske gennem den personlige (lodrette) tillidsmands-kommunikation.

Pressevirksomheden

Udvalget har efter en gennemgang af den centrale pressevirksomhed tilsluttet sig de principper, som hovedbestyrelsen har godkendt i december 1971. Vedrørende den lokale mulighed for at benytte nyhedsmedier henvises der til de foranstående betragtninger.

DE CENTRALE UDVALG – DEBATOPLÆG

Kommunikation til de lokale partiorganisationer

Der må – bl. a. gennem S-INFORMATION og VOR POLITIK – gives mere regelmæssig orientering om udvalgenes arbejde; dette bør føre til en mere udbredt, direkte kontakt mellem udvalg og foreninger m. v.

Debatoplæggene

Debatoplæggene må underkastes en kritisk vurdering:

- 1) Det bør over for udvalgene – og hovedbestyrelsen som det ansvarligt udgivende organ – understreges, at der skal være tale om egentlige

Rapport fra organisationsudvalget

- debatoplæg og ikke om hel- eller halvfærdige programpunkter, som udsendes til bekræftelse på en ønsket politik.
- 2) Oplæggene bør være mindre omfangsrige og kan have mere beskedent udstyr.
 - 3) Det må endelig sikres, at besvarelserne sammenfattes, og at der lægges større vægt på offentliggørelsen af resultaterne.
 - 4) Organisationsudvalget kan ikke udtrykke nogen stærk tilslutning til lynafstemninger i almindelighed, men vil ikke afvise, at de kan foretages i ganske særlige tilfælde. I givet fald må tilrettelæggelsen være ret stram, og emnet skal være alment kendt fra den offentlige debat.

Udvalgenes forhold til hovedbestyrelsen

Der foreslås ikke principielle ændringer af de allerede foreliggende retningslinier (se side 47). Hovedbestyrelsen bør dog pålægge sig som en pligt at indkalde udvalgsformanden, hvis et politisk emne fra udvalgets område skal behandles.

Det foreslås endvidere, at der på hvert hovedbestyrelsesmøde aflægges en kort mundtlig rapport fra 1-2 udvalg, så hovedbestyrelsen får bedre føling med udvalgenes arbejde.

Udvalgenes forhold til folketingsgruppe og regering

Der bør hvert år i september afholdes et fællesmøde mellem hvert udvalg og folketingsgruppens tilsvarende udvalg samt ministeren til drøftelse af årsplan for arbejdet, initiativer og arbejdsdeling.

Endvidere bør der i god tid før folketingets åbning i oktober afholdes et møde mellem udvalgsformændene, regeringen og folketingsgruppens ledelse med henblik på at drøfte initiativer i folketingssamlingen.

Hovedbestyrelsen må sikre, at den i retningslinier for stående udvalg skitserede regelmæssige kontakt gennemføres i praksis.

Udvalgenes indbyrdes kontakt

Det må pålægges udvalgene at sikre en gensidig orientering om arbejde, som kan have berøring med emner i andre udvalg. Der bør mindst udveksles arbejdsplaner og arbejdsplaner.

Desuden bør der afholdes 2 årlige formandsmøder.

Udvalgenes sammensætning og arbejdsform

Alle udvalg – både permanente og midlertidige – bør principielt rekonstrueres for hver kongresperiode.

Hovedbestyrelsen må ved sammensætningen af udvalgene være opmærksom på, at mange med høj ekspertise ofte vil have vanskeligt ved tidsmæssigt at klare arbejdet i et udvalg; man bør derfor i højere grad sikre, at udvalgene bliver arbejdsduelige. Med andre ord: det hjælper ikke, at udvalget besidder den højeste sagkundskab, hvis medlemmerne ikke har tid til at mødes.

Udvalgene bør i øvrigt i højere grad delegerede dele af virksomheden ud i ar-

Rapport fra organisationsudvalget

bejdsgrupper, hvorved man udmærket kan inddrage en langt større kreds af medarbejdere til tids- og emneafgrænsede opgaver.

Sekretariatsbistand og økonomi

Det anses for en helt afgørende forudsætning for, at udvalgene kan magte de allerede i dag foreliggende opgaver, at der sikres en udvidelse af den sekretariatsmæssige bistand.

Det kan ikke forventes, at det enkelte udvalg gennem medlemmerne kan skaffe den fornødne arbejdsmæssige hjælp til sekretærarbejde.

Det indstilles derfor, at partikontorets sekretariatsmæssige bistand udvides: En af partiets ansatte sekretærer eller konsulenter bør have de stående udvalg som eneste opgave. Den pågældende må have tilstrækkelig kompetence til i det daglige at løse løbende opgaver. Herudover må den kontor-mæssige bistand udvides til at omfatte mindst en »hel« person.

De eksisterende retningslinier vedrørende det enkelte udvalgs økonomi anses for tilstrækkelige.

Med henblik på materialeanskaffelser bør det henstilles, at medlemmer med særlige kontakter i organisationer og institutioner i videst muligt omfang er behjælpelige med fremskaffelse af materiale af betydning for udvalgets arbejde.

Internationale kontakter

Det bør tilstræbes, at der på nordisk og internationalt plan udveksles indbydelser til konferencer og kurser om konkrete politiske emner.

Herudover bør der tilstræbes en kontaktmulighed mellem formændene for tilsvarende udvalg i partierne i Norden og EF-landene.

OPSTILLINGSREGLER – KOMMUNALE VALG

Udvalget har drøftet afsnittet i partilovene, der omhandler kommunalbestyrelses- og amtsrådsvalg (§ 10 B, C og D).

Drøftelsen er sket ud fra to forudsætninger,

- 1) partilovenes bestemmelser bør være rammebestemmelser,
- 2) vejledende standardregler for opstilling og afstemning bør udsendes af hovedbestyrelsen (vedtaget af hovedbestyrelsen den 28. februar 1973).

Det giver efter udvalgets opfattelse mulighed for en række variationer i reglerne afhængig af særlige lokale forhold, hvilket er hensigtsmæssigt, og som samtidig sikrer, at de minimumsbestemmelser, som forslaget indebærer, også i praksis kan overholdes overalt.

Udvalget har først og fremmest villet sikre en opstillingsform, der gav medlemmerne en øget direkte indflydelse på opstillingen ved kommunalbestyrelsesvalg. Det er sket gennem bestemmelsen om generalforsamling/urafstemning, men også ved at der skal gives medlemmerne lejlighed til at bringe

Rapport fra organisationsudvalget

kandidater i forslag. Derudover er der sket en forenkling af bestemmelserne. I forbindelse med opstillingen i Københavns kommune vil der under de nuværende organisatoriske forhold opstå en række problemer, hvis der i partilovens § 10 B ikke findes en særlig undtagelsesmulighed gældende for Københavns kommune. Organisationsudvalget forventer, at initiativet til eventuelt at optage en undtagelsesbestemmelse kommer fra SiH.

Opstillingen ved amtsrådsvalg derimod er stort set kun en ajourføring af indvundne erfaringer. Dog er det slået fast i forslaget, at der kun kan opstilles én kandidatliste i hvert amt.

Udvalget indstiller, at bestemmelsen i partilovens § 10 B, C og D ændres som anført under »Forslag til lovændringer og andre beslutninger« (siderne 40-41).

ANDRE KOMMUNALE PROBLEMER

Forudsætninger for medlemskab af Socialdemokratiet

I partilovene § 2 er betingelser for medlemskab af partiet opstillet. Stk. 4, der siger: »Ingen, som tilhører noget andet partis politiske organisationer eller er stillere for andre partier, kan være medlem af Socialdemokratiet«, er i forskellige situationer ikke udtømmende nok. Især i forbindelse med arbejdet i kommunalbestyrelserne kan der opstå situationer, der ikke fuldt ud dækkes af denne bestemmelse (se side 39).

Ved udelukkelse af den socialdemokratiske kommunalgruppe og udtræden af denne trænges der til en tydeliggørelse af konsekvenserne. Dette gælder også i forbindelse med de såkaldte »upolitiske lister og grupper« (se side 45).

Kommunalt mæglingsudvalg

I maj 1972 nedsatte hovedbestyrelsen et kommunalt mæglingsudvalg. Udvalget foreslår, at der under »Særlige vedtagelser« i partilovene indføjes en bestemmelse om det kommunale mæglingsudvalg (se side 44).

Hovedstadsordning

Overvejelserne omkring en hovedstadsordning bliver formentlig først tilendebragt umiddelbart før kongressen, således at en normal fremgangsmåde for kongresforslag måske ikke kan anvendes.

Da der ikke i partilovene på forhånd kan tages højde for en sådan i valg-mæssig og også organisatorisk henseende nydannelse, foreslår udvalget, at der indtil videre indføjes et forslag under »Særlige vedtagelser« i partilovene (se side 45).

OPSTILLINGSREGLER – FOLKETINGSVALG

Organisationsudvalget har på baggrund af en analyse af de partimæssige forberedelser til og selve forløbet af folketingsvalget den 21. september 1971

Rapport fra organisationsudvalget

søgt at opgøre erfaringerne af de beslutninger, partikongressen i 1969 foretog vedrørende

- a) overgang til sideordnet opstilling
- b) nye opstillingsregler med bl.a. pligt til urafstemning, hvor 2 eller flere kandidater er bragt i forslag
- c) adgang til i storkredsene at opstille suppleringskandidater

Kongressens beslutninger havde som udgangspunkt følgende målsætning for den sideordnede opstillingsform:

- 1) Vælgeres øgede direkte indflydelse – via den personlige stemmeafgivning – på hvem af de socialdemokratiske kandidater, der bliver valgt inden for en valgkreds (amts- og storkreds).
- 2) Større mulighed for at få kvindelige og yngre kandidater valgt og dermed give plads for en rimelig konkurrence mellem kandidaterne. Denne øgede mulighed for vælgerne og kandidaterne ville samlet betyde flere stemmer til partiet.
- 3) Alle kandidater skulle have mulighed for et valgpolitisk arbejde ikke kun i egen opstillingskreds, men i hele valgkredsen.
- 4) Behovet for at sikre at kandidaterne nødvendigvis i større udstrækning end tidligere også måtte beskæftige sig med de lokale politiske problemer.

Sideordnet opstilling

En analyse af folketingsvalgets stemmetal synes at vise, at havde Socialdemokratiet bibeholdt partilister, ville det have givet ændringer i 3 tilfælde i hovedstaden, i 5 tilfælde på øerne og i 7 tilfælde i Jylland – ialt 15 valgte – med mindre antallet af personlige stemmer havde været i stand til at sprænge partilisten i nogle af tilfældene. Men det kan der kun gisnes om. Med et system, hvor den personlige stemmeafgivning var af mindre betydning (partiliste), ville antallet af personlige stemmer på de enkelte kandidater formentlig både i antal og fordeling have været anderledes.

10 kvinder valgt

Derfor kan det heller ikke siges bestemt, om antallet af valgte kvinder ville have været anderledes. Kun 2 kvinder ville formentlig være blevet valgt, hvis det gamle partilistesystem var blevet fastholdt. Nu blev af 14 opstillede kvindelige kandidater de 10 valgt. Det betyder, at af de sandsynlige 15 ændringer, det sideordnede system har betydet, stammer formentlig de 8 fra kvinderne.

Personlige stemmer

Ved valget i 1968 blev der afgivet i alt 974.833 stemmer på Socialdemokratiet. Heraf var de 352.288 personlige, eller 36 %. Ved valget i september 1971 var tallene: ialt stemmer afgivet på Socialdemokratiet 1.074.777, heraf

Rapport fra organisationsudvalget

556.784 personlige eller 51,8 %. Valget betød en betydelig personudskiftning i den socialdemokratiske gruppe. Flere var ikke genopstillet, flere af veteranerne i folketingsarbejdet mistede deres mandater. I alt blev 26 »nye socialdemokrater« indvalgt i folketinget. Mandatfremgangen var i følgende amter:

Københavns amt	2
Frederiksborg amt	1
Roskilde amt	1
Fyns amt	1
Ribe amt	1
Vejle amt	1
Ringkøbing amt	1

Mandatbevægelserne må naturligvis også ses i sammenhæng med dels de ændringer i kredsmandaternes antal, som sker hvert 10. år som følge af valgloven (befolkningsændringer), og dels den fuldstændige omlægning af opstillingskredse og amtskredse. Derfor må en vurdering af fremgangen i de 3 områder ikke kun baseres på mandaterne, men også på den procentvise fremgang, og her var andelen af socialdemokratiske stemmer i 1968 og 1971 således:

	1968	1971	+ ÷
Hovedstaden	38,2	40,0	+2,7
Øerne	33,4	36,9	+3,5
Jylland	33,2	36,3	+3,1
Hele landet	34,2	37,3	+3,1

Opstilling af folketingskandidater

En analyse af de 104 folketingskandidater, partiet mødte ved folketingsvalget, afspejlede tydeligt den fornyelsesproces, partiet er inde i.

Kun 49 af kandidaterne sad i folketinget, og mange af de nye var væsentligt yngre end deres forgængere. Gennemsnitsalderen for samtlige kandidater var 47 år. Aldersfordelingen så således ud:

21-30 år	11
31-40 år	20
41-50 år	30
51-60 år	29
61-67 år	13
over 67 år	1 (justitsminister K. Axel Nielsen, der havde fået dispensation for aldersgrænsen)

Den megen propaganda for at få kvindelige kandidater gav ikke det ønskede resultat. Kun 13 kredse mødte med kvindelige kandidater. Endvidere var en kvindelig kandidat opstillet på amtsbasis i Frederiksborg amt. I 6 amter var udelukkende mænd opstillet.

Rapport fra organisationsudvalget

Til gengæld var der forud for folketingsvalget mange urafstemninger. 23 af nyvalgene og 8 af genvalgene foregik efter urafstemning, mens 16 var nyopstillet og 56 genopstillet uden modkandidat.

Indstilling:

Organisationsudvalget finder ikke anledning til at stille forslag om ændringer i de gældende bestemmelser vedtaget af kongressen og hovedbestyrelsen.

TILLIDSMANDSUDDANNELSEN

Socialdemokratiets nuværende tillidsmandsuddannelse er ikke tilfredsstillende – hverken i omfang eller indhold.

Årligt deltager ca. 400 repræsentanter i kurser af en uges varighed. Det drejer sig i første række om de af Socialdemokratiet arrangerede partikurser, samt de specialkurser hvor arbejderhøjskolerne stiller fripladser til rådighed. En meget stor gruppe er kvindelige tillidsrepræsentanter, der ikke har erhvervsarbejde, og som derfor ikke skal have godtgjort tabt arbejdsfortjeneste. Herudover deltager der ca. 150 i aftenundervisningen på de lokale tillidsmandscentre.

Det utilstrækkelige i Socialdemokratiets tillidsmandsuddannelse bliver især påfaldende, når der drages sammenligninger med den uddannelse, de faglige organisationer tilbyder deres tillidsrepræsentanter. På arbejderhøjskolerne, på fagbevægelsens kursusjendomme som på de lokale tillidsmandscentre gennemføres en uddannelse, som i videst muligt omfang søger at imødekomme de krav af faglig art, som den faglige tillidsrepræsentant står overfor i sin daglige virksomhed.

Ydermere foregår der i øjeblikket et udvalgsarbejde, som sigter mod en yderligere forbedring af den nuværende faglige uddannelse, så den i endnu højere grad bliver »skræddersyet« til den enkelte tillidsrepræsentant, hvad enten denne er arbejdspladstillidsmand, sikkerhedstillidsrepræsentant eller medlem af samarbejdsudvalg. En skitse til denne uddannelsesplan skal forelægges på LO's repræsentantskabsmøde i maj 1973.

For Socialdemokratiet er situationen i øjeblikket den, at der lokalt tilbydes politiske tillidsrepræsentanter at deltage i den faglige uddannelse på tillidsmandscentre. Denne uddannelse er sikkert udmærket, men vil i en lang række tilfælde ikke imødekomme det behov, som den politiske tillidsrepræsentant har. Derudover er der mulighed for at deltage i partikurserne på højskolerne. En gennemgang af programmerne for disse kurser viser imidlertid, at indholdet virker noget tilfældigt sammensat og derfor ikke er til ret megen hjælp for de politiske tillidsrepræsentanter.

En målrettet uddannelse

Udvalget foreslår derfor, at den politiske tillidsmandsuddannelse for fremtiden skal være målrettet, d.v.s. der skal tilbydes de enkelte tillidsrepræsentanter en uddannelse, som direkte sigter mod at gøre dem bedre egnede til at varetage de tillidshverv, som Socialdemokratiet har valgt dem til. Dette indebærer på den ene side et klart defineret fagligt indhold, altså et

Rapport fra organisationsudvalget

kursus udelukkende for en bestemt kategori af tillidsrepræsentanter, på den anden side at kurserne derudover skal have en ideologisk underbygning, hvilket vil sige, at kurserne skal være politisk inspirerende og holdningsdannende.

Tilbydes der f.eks. et kursus for socialdemokratiske skolenævnmedlemmer, skal kurset altså dels give deltagerne en bedre forståelse for, hvilke muligheder skolenævnene rent faktisk har for at gøre et fornuftigt stykke arbejde på skolerne, dels give deltagerne mod og inspiration til at arbejde for den skolepolitik, som Socialdemokratiet står for.

Socialdemokratiet må af økonomiske grunde på forhånd afstå fra at tilbyde en politisk tillidsmandsuddannelse, som tidsmæssigt får samme udstrækning som fagbevægelsens uddannelse af sine repræsentanter.

Der må imidlertid indføres det nye princip i den politiske uddannelse, at hver gang Socialdemokratiet lokalt eller centralt vælger en repræsentant til en bestyrelse, et udvalg, et nævn eller lignende, så skal denne repræsentant tilbydes en uddannelse indenfor det pågældende område. I modsat fald risikerer vi, at socialdemokratiske repræsentanter ikke aner, hvad det er for en politik, de skal arbejde for.

Udvalget er enig om, at alle, der påtager sig socialdemokratiske tillidshverv, også skal forpligte sig til at deltage i relevant kursusvirksomhed.

Hvordan skal uddannelsen organiseres?

Uddannelsen skal som hidtil foregå såvel lokalt som centralt. Der tilrådes mest mulig fleksibilitet omkring tilrettelæggelsen, således at der tages tilbørligt hensyn til de lokale forhold. Det må være mere afgørende, at der rent faktisk kommer et uddannelsesarbejde i gang, end hvem der forestår uddannelsen. Hvis der f.eks. ikke i en partiforenings område eller i en primærkommune er tilstrækkelige rekrutteringsmuligheder til en bestemt slags kurser, er det derfor nødvendigt, at der på kreds- eller amtsbasis tilbydes en lignende uddannelse.

For at skaffe sikkerhed for, at dette vil ske, foreslår udvalget, at der i hvert amt oprettes et **uddannelsesudvalg** med repræsentanter for kredsene og for AOF. Dette udvalg er ansvarligt for den politiske tillidsmandsuddannelse i amtet. I den udstrækning, hvor der ikke er mulighed for at gennemføre kursusvirksomhed i kommunerne, drager udvalget omsorg for, at der på amtsplan organiseres en sådan kursusvirksomhed.

Udvalget mener endvidere, det vil være ønskværdigt, at hovedbestyrelsen nedsætter et uddannelsesudvalg, der til stadighed skal følge Socialdemokratiets tillidsmandsuddannelse samt udarbejde forslag til den centrale tillidsmandsuddannelse, der skal supplere og videreføre den uddannelse, der gives på lokalt plan.

Den lokale uddannelse

Den lokale uddannelse skal foregå som aften- og weekend kurser og vil i langt de fleste tilfælde kunne afholdes under fritidsloven tilmeldt via AOF. Udvalget er som tidligere nævnt af den opfattelse, at Socialdemokratiet skal

Rapport fra organisationsudvalget

gennemføre sin egen uddannelse uafhængigt af tillidsmandscentrenes. Hvis der kan opnås enighed med AOF herom, kan det dog tilrådes, at politiske tillidsrepræsentanter på tilvalgsbasis deltager i de områder af den faglige tillidsmandsuddannelse, der direkte har relevans til deres egen situation.

I øvrigt vil det være tilrådeligt, at hver partiforening udpeger et bestyrelsesmedlem, der er ansvarlig for den politiske tillidsmandsuddannelse i foreningens område, herunder drager omsorg for, at alle – der på et eller andet felt har et socialdemokratisk tillidshverv – bliver gjort opmærksom på uddannelsesmulighederne.

Det er i det hele taget meget afgørende, at uddannelses tilbuddene ikke kun distribueres i et fælles AOF-katalog til alle og enhver, men at der foretages en omhyggelig »håndplukning« af emner, som inviteres personligt, d.v.s. pr. brev eller bedst ved en direkte henvendelse.

Hvis opgaven er for stor til et enkelt bestyrelsesmedlem, kan der nedsættes et særligt udvalg, hvori AOF altid bør være repræsenteret.

Udvalget tillægger denne »opsøgende virksomhed« meget stor betydning og ønsker bl.a. at pege på, at det svenske Socialdemokrati har høstet gode erfaringer ved et gennemorganiseret hverv-arbejde forud for iværksættelsen af kursusvirksomhed.

Det er i øvrigt udvalgets opfattelse, at partikontoret bør foranledige, at der hvert år til partiforeningerne udsendes en »arbejdsvejledning« vedrørende tillidsmandsuddannelsens indhold, tilrettelægning og økonomi.

Den lokale uddannelses indhold

Socialdemokratiets tillidsrepræsentanter kan groft set deles op i en organisatorisk og en politisk gruppe. Der vil dog være adskillige af de mere politiske hverv, hvor det er ønskeligt, at indehaverne også har et vist organisatorisk kendskab – og vise versa.

Udvalget mener, der lokalt (kommune, kreds eller amt) bør tilbydes følgende kurser:

- 1) Socialdemokratiets idé, opbygning, program og politik
- 2) Moderne møde- og gruppeledelse
- 3) Politiske ideer
- 4) Samfundsøkonomi
- 5) Internationale forhold
- 6) Kommunale forhold

På amtsplan bør der endvidere afholdes kurser for

- 1) Nyvalgte bestyrelsesmedlemmer
(Socialdemokratiets organisation, den øvrige arbejderbevægelse)
- 2) Ledere af medlemshvervning og lokal informationsvirksomhed
- 3) Kasserere og revisorer
- 4) Sekretærer
- 5) Specialkurser for udvalgte tillidsmandsgrupper

Rapport fra organisationsudvalget

Specialudvalg

Udvalget er af den opfattelse, at uddannelsen så vidt muligt bør have et ensartet indhold over hele landet. Det foreslås derfor, at det centrale uddannelsesudvalg nedsætter en række specialgrupper, som skal udarbejde forslag til kursernes indhold. Dette gælder også for de efterfølgende kurser.

Den centrale uddannelse

Denne del af uddannelsen, hvor initiativet skal komme fra det af hovedbestyrelsen nedsatte uddannelsesudvalg, skal så vidt muligt foregå på en af arbejderhøjskolerne.

De nuværende »brede« partikurser afskaffes til fordel for målrettede ugekurser for specielle grupper af politiske tillidsrepræsentanter. Hermed menes ikke, at der f.eks. udelukkende skal holdes et kursus for skolenævnsmedlemmer. Det vil formentlig stadig være en fordel med partikurser af en vis størrelse og med deltagelse af flere forskellige typer af tillidsrepræsentanter. Kursusstrukturen skal imidlertid være sådan, at der maksimalt anvendes en enkelt dag til generel politisk information og debat, f.eks. med partiets formand, men derudover skal kurset splittes op i grupper. I grupperne arbejdes udelukkende med den problematik, som er gældende for det pågældende tillidshverv.

Der kan f.eks. blive tale om, at der på kursus foretages opdeling i specialgrupper for:

- a) foreningsformænd
- b) domsmænd
- c) ligningskommissionsmedlemmer
- d) skolenævnsmedlemmer
- e) kommunalbestyrelsesmedlemmer
- f) menighedsrådsmedlemmer
- g) folketingskandidater
- h) undervisningsnævnsmedlemmer
- i) børneværnsmedlemmer
- j) redaktører af lokale socialdemokratiske »nyhedsbreve« o.s.v.

Det er naturligvis en forudsætning, at man gennem indbydelserne til kursus sikrer sig, at de enkelte specialgrupper får den nødvendige størrelse.

I praksis vil det formentlig være mest hensigtsmæssigt, om kurserne afvikles som emnekurser, hvor deltagerkredsen er indsnævret til indehavere af tillidshverv inden for et begrænset område.

Til emnekurset »Socialdemokratiets uddannelsespolitik« skulle således indbydes de grupper af tillidsrepræsentanter, der er placeret i udvalg, nævn og råd, som beskæftiger sig med uddannelse.

»Socialdemokratiets kommunalpolitik« ville tilsvarende henvende sig til indehavere af kommunalpolitiske tillidshverv. Disse emnekursers struktur indebærer igen en opsplittning i specialgrupper efter de sagsområder, som de forskellige tillidsrepræsentanter arbejder med.

Det er efter udvalgets mening ikke nødvendigt eller ønskeligt, at der som

Rapport fra organisationsudvalget

hidtil kun indbydes til kurser med mange deltagere. For at give så megen fleksibilitet som muligt, vil det også være ønskeligt, at der året igennem tilbydes specialkurser for mindre grupper. Dette kan dels være nogle af de allerede nævnte, men også andre hvor det af organisatoriske eller politiske grunde var ønskeligt, der blev gjort en særlig indsats. Som eksempler kan nævnes et kursus for folketingsmedlemmer i brug af AV-midler, og et kursus for domsmænd eller nævninge over deres rettigheder og pligter.

Udvalget er i øvrigt af den opfattelse, at det ville være ønskeligt, om alle forskellige grupper af tillidsrepræsentanter fik mulighed for at deltage i et tværgående organisatorisk 2-ugers grundkursus af samme karakter som det, der tilbydes fagbevægelsens folk, d.v.s. et kursus, hvor der trænes i de redskabsfag, der er forudsætningen for deltagelse i offentlig virksomhed (forhandlingsteknik, taleteknik, notatteknik, gruppepsykologi m.v.).

Partiforeningerne ude over landet bør tilskynde de af deres aktive medlemmer, som har mulighed for at komme på dette kursus via deres faglige organisation, at gøre det.

Det vil lette partiet for en økonomisk byrde.

I den udstrækning, de lokale tillidsmandscentre tilbyder undervisning i ovennævnte grundfag, kan der henvises til deltagelse heri.

Brevskole

Udvalget har drøftet de erfaringer, der er indvundet ved at lade faglige tillidsmænd gennemgå en grundlæggende brevskole, inden de møder på kursus for derved at sikre sig, at alle nogenlunde har samme baggrundsviden. I denne forbindelse mener udvalget, at det bør tilrådes, at der forud for alle de kurser, hvor det er praktisk gørligt, gives deltagerne mulighed for inden kurset at gennemgå en brevskole, der knytter sig til emnet. Antallet af besvarelser bør dog formentlig ikke overstige 4-6.

Uddannelse af studiekredsledere

Udvalget er af den opfattelse, at det bør overlades AOF – som hidtil – at forestå uddannelsen af studiekredsledere. Det er imidlertid afgørende, at den person eller det udvalg, som er ansvarlig for uddannelsesarbejdet i partiforeningen foretager en langsigtet planlægning, således at der er tilstrækkelig tid til rekruttering og uddannelse af studiekredsledere. Forudsætningen for at få en studiekreds godkendt under fritidsloven er bl.a., at kredsen leder har gennemgået en eller anden form for pædagogisk uddannelse, som f.eks. den af AOF arrangerede voksenpædagogiske grundkursus.

Økonomi

I seneste regnskabsår anvendte Socialdemokratiet centralt ialt ca. 200.000 kr. til tillidsmandsuddannelse. Dette omfattede såvel de ugekurser, der blev afholdt på højskolerne samt betaling for dem, der tilmeldte sig de lokale tillidsmandscentre. Hertil må så lægges, hvad partiforeningerne selv har anvendt. Hvis der ikke bliver muligheder for at hæve dette beløb, er der naturligvis ingen grund til at tro, at den ønskede udvidelse af tillidsmandsuddannelsen kan etableres. I så fald må man indskrænke sig til at foretage en anden

Rapport fra organisationsudvalget

prioritering af de midler, som er til rådighed, således at tillidsmandsuddannelsen under alle omstændigheder bliver målrettet. Udvalget har ikke ment at kunne tage stilling til denne prioritering på nuværende tidspunkt.

KVINDERNE OG PARTIET

Målsætning

Udvalget mener principielt, at målet må være **fuld** ligestilling mellem kvinder og mænd. Derved overflødiggøres særlige kvindearrangementer og specielle »kvindeudvalg«. Indtil det ideelle er opnået, må der dog iværksættes særlige foranstaltninger.

I overensstemmelse med partiets principprogram vedtog kongressen i 1969 vejledende regler til fremme af kvindernes interesse for partiets politik og øvrige arbejde, bl.a. med henblik på at lede flere aktive kvinder ind i de kompetente partiorganer og offentlige tillidshverv.

Med beklagelse må udvalget konstatere, at den formelle ligestilling i partiet: samme kontingent for kvinder og mænd og samme rettigheder **ikke** har bragt den reelle ligestilling nærmere.

Kvindernes deltagelse i partiorganisationerne

Antallet af kvindelige medlemmer i partiet registreres ikke længere centralt. Skønsmæssigt antages imidlertid, at kun ca. 50.000 kvinder står som egentlige medlemmer af partiet. Kvindernes deltagelse i det politiske/organisatoriske partiarbejde er ligeledes stadig yderst ringe.

I partiets forretningsudvalg er kun én kvinde med stemmeret. I partiets hovedbestyrelse er kun 5 kvinder med stemmeret. Af landets 14 amtsbestyrelser er der kun **1** med kvindelig formand. Der er 103 kredse i landet, men kun 4 har kvindelige formænd, og af de nu eksisterende 852 partiforeninger har kun 38 kvindelige formænd. I partiforeningsbestyrelserne er i alt 875 kvinder placeret, d.v.s. ca. 10 % af det samlede antal bestyrelsesposter er tilfaldet kvinderne.

Kvindernes deltagelse i samfundslivet

Dette billede af kvindernes deltagelse i vore politiske organisationer svarer ganske nøje til billedet af samfundet i dag, hvor der er for få kvinder placeret både i det politiske liv og på samfundets øvrige fremtrædende poster.

Selv om valget i september 1971 – formentlig bl.a. som følge af de ændrede opstillingsregler – gav socialdemokratiske kvinder en bedre placering i folketinget end tidligere, må 10 kvinder ud af en samlet gruppe på 71 siges at være for lidt.

Også kommune- og amtsrådsvalgene i 1970 bidrog til en forbedret stilling for kvinderne, men fortsat er den socialdemokratiske kvinderepræsentation alt for lav, og kun i ganske enkelte kommunalbestyrelser overstiger procenten de 12, der er gennemsnit for landet som helhed. Der er 73 socialdemokratiske borgmestre, kun 3 af disse er kvinder.

Rapport fra organisationsudvalget

Socialdemokratiets stilling

Kvinderne udgør ca. 50 % af vælgermassen, men stemmer traditionelt procentvis mindre end mændene. Blot 3-5 % flere afgivne kvindestemmer ved et folketingsvalg kan derfor blive afgørende for den politiske udvikling, og eventuelt om der skal dannes socialdemokratisk regering.

Det er derfor i høj grad i Socialdemokratiets egen interesse at lægge en politisk linie, der kan medvirke til at ændre på de bestående forhold. Yderligere 2 hovedgrunde kan nævnes:

- 1) Et almindeligt demokratisk retfærdighedssynspunkt.
- 2) Det kan konstateres, at kvinder i større udstrækning end tidligere stemmer på kvinder, og udvalget mener, at denne udvikling vil accelerere.

Hvad kan partiet gøre for at aktivisere kvinderne organisatorisk og politisk?

I en overgangsperiode, der har baggrund i de forannævnte partimæssige forhold må følgende iagttages:

- 1) Det henstilles til alle parti-, kreds- og amsorganisationer at opstille og vælge kvinder til bestyrelsesposter samt til kommunalbestyrelser og amtsråd.
- 2) I hvert amt bør være opstillet mindst 1 kvinde på kandidatlisterne til folketinget.
- 3) Problematikken »kvinderne og partiet« og »kvindernes stilling i samfundet« bør tages op til drøftelse i alle partiforeninger – eventuelt ved udvalgsarbejde – bl.a. for at få udarbejdet konkrete planer for, hvad der kan gøres lokalt for at fremme ligestillingen mellem de to køn.
Som grundlag for en debat anbefaler udvalget hver partiforenings bestyrelse at abonnere på et eksemplar af bladet FRIE KVINDER.
- 4) Det henstilles til alle partiorganisationer at arrangere møder, kurser o.lign. på en sådan måde, at kvinder i videst muligt omfang er i stand til at deltage, f.eks. ved at arrangementerne lægges i weekends. Desuden bør der åbnes mulighed for, at børn kan tages med.

PARTIET, DSU OG FRIT FORUM

Det politiske ungdomsarbejdes vilkår i Danmark samt belysning af udviklingen gennem de seneste år

Ved at kaste et blik på de eksisterende politiske ungdomsorganisationer kan man hurtigt overbevise sig om, at de ikke har samme medlemsmæssige styrke som tidligere.

Årsagerne kan være mange, men en af de væsentligste skal nok søges i den »stedbernsagtige« behandling af organisationerne fra samfundets side.

Konkurrencen

Fritids- og ungdomsarbejde har gennem lovgivningen opnået ganske betydelige tilskudsmuligheder, selvom disse kan og skal udbygges ud fra den

Rapport fra organisationsudvalget

rigtige opfattelse, at dette arbejde også var samfundets ansvar. Desværre har samfundet ikke helt følt det samme ansvar overfor de politiske organisationer.

Det betyder, at de politiske ungdomsorganisationer skal konkurrere om ungdommens interesse med ungdomsklubber og ungdomsskoler, som forholdsvis har langt bedre vilkår, idet den politiske ungdomsorganisation kræver et forholdsvis højt kontingent og et omfattende organisatorisk arbejde – ofte under primitive forhold.

Skolen

Med indførelsen af faget orientering i skolen skulle man tro, at der her skulle være en naturlig medvirken fra de politiske ungdomsorganisationer. Men dette er ikke tilfældet – tværtimod.

De politiske ungdomsorganisationer har næsten konsekvent været udelukket fra skolerne – undtagen op til valgene.

Ved disse valg har organisationerne udført et stort samfundsnyttigt arbejde ved at stille talere og materiale til rådighed for skolerne, men med store omkostninger. Således brugte DsU alene ca. kr. 7.000,- til porto ved skolefor-sendelser ved valget i september 1971, uden at disse penge kunne refunderes fra samfundets side.

Oplysningsarbejde

En af årsagerne til, at f.eks. DsU ikke har så mange medlemmer som for 30 år siden, er at finde i den omstændighed, at aktivitetsperioden pr. medlem er langt kortere end tidligere, hvilket betyder en stor medlemsgennemgang.

Sammen med en forøget geografisk mobilitet – bl.a. ungdommen i særdeleshed – betyder den kortere medlemstid et ustabilt lokalt arbejde, men samtidig stiller det meget store krav til skolingsarbejdet.

Derfor må man forudse, at udviklingen i DsU's centrale kursusvirksomhed fortsætter. Denne udvikling har medført, at antallet af kursuspladser er steget over en femårig periode fra ca. 100 til ca. 1.000 i 1972/1973.

Det er klart, at en sådan eksplosiv forøgelse belaster økonomien hårdt, især når statens tilskud til denne virksomhed er givet efter deisen »hjælp til selvhjælp«. Det vil sige, at selvom staten var villig til at forhøje beløbet, ville der alligevel komme et punkt, hvor ungdomsorganisationernes egen tilsvarende ydelse blev så stor, at organisationen ikke kunne bære den – altså en begrænsning af mulig aktivitet.

Sammenfattende må man sige, at de ydre omstændigheder ikke er særlig gunstige for det politiske ungdomsarbejde. Udviklingen går trægt, hvilket også ses af, at en undervisningsministeriel betænkning har ligget urørt siden december 1970.

Udviklingen i DsU

Udviklingen i DsU, som i øvrigt ikke adskiller sig væsentligt fra de andre

Rapport fra organisationsudvalget

politiske ungdomsorganisationer, har været præget af både de ydre omgivelser og indre omstændigheder i organisationen.

Fortid

Tredivernes og fyrrernes DsU var i høj grad præget af, at organisationen opfyldte et socialt behov, som samfundet ikke magtede at opfylde, nemlig at beskæftige ungdommen i fritiden og under arbejdsløsheden. Derudover var de politiske krav mere forenklede, og agitationsværdien derved større end nu. Dengang sloges man for primære krav som arbejde, mad og et sted at bo.

Nutid

I dag er situationen klart en anden. Som tidligere beskrevet har samfundet nu skabt det økonomiske fundament for en lang række fritidsaktiviteter uden om de politiske ungdomsorganisationer, og i den konkurrence har DsU økonomisk svært ved at følge med.

Det er også givet, at en ungdomsorganisation i dag ikke kan eksistere udelukkende på et krav om sociale forbedringer, idet den direkte sociale nød i dag er sjældnen i modsætning til tidligere – bl.a. takket være arbejderbevægelsen.

De problemstillinger, ungdommen møder i dag, er nogle helt andre.

I en lang række af samfundets institutioner er der udfoldet visse demokratiseringsbestrebelse med henblik på at give den enkelte større personlig frihed inden for fællesskabets rammer. Dette gælder ikke mindst inden for undervisningssystemet.

Det vil sige, at den ungdom, som i de senere år er »kørt« igennem vort uddannelsessystem, har fået færden af, hvad demokrati og frihed er. Men uden for skolen findes den barske virkelighed; arbejdspladsen, det parlamentariske systems funktionsområde, organisationerne, de politiske partier o.s.v., som slet ikke svarer til de forventninger, som ungdommen har. Dette i kombination med det mere og mere avancerede tekniske samfund skaber følelsen af magtesløshed.

Krav om ændringer i disse problemstillinger er vanskelige at formulere i enkle slagord og slogans.

En anden væsentlig forskel på det nuværende DsU og tidligere tiders er som nævnt den gennemsnitlige kortere aktivitetsperiode. Mens det tidligere var normalt, at en DsU'er var aktiv 5-6 år, er man nu helt nede på ca. 1½ år. Dette betyder til gengæld, at over en længere periode er gennemstrømmningen i DsU næsten lige så stor i dag som tidligere på trods af et lavere medlemstal nu end før.

Også politisk har DsU gennemført en udvikling. DsU har gennem de senere år skabt sin egen politiske profil, som ofte ikke har været identisk med partiets. Dette betyder imidlertid ikke, at parti og ungdomsbevægelse har fået forskellig målsætning, den er stadig den samme, men opfattelsen af, hvordan man arbejder for at nå målet, er forskellig. Herved er bevægelsens samlede arbejdsfelter blevet udvidet, idet DsU har skabt sig en kontaktflade til

Rapport fra organisationsudvalget

grupper af unge, som Socialdemokratiet ikke har, idet partiet stadig betragtes som en del af det utilnærmelige etablerede system. DsU's større politiske selvstændighed har været et naturligt led i den udvikling, der i de senere år er foregået både i samfundet og i Socialdemokratiet. Samtidig har det betydet, at DsU har kunnet rejse nye politiske sager og prøve deres bæredygtighed til gavn for den øvrige bevægelse.

Udviklingen i Frit Forum

Frit Forum har arbejdet konstant gennem og efter studenteroprørets periode. Foreningen har til tider deltaget i dette »oprør«, til andre tider bevidst undladt det, idet sigtet med Frit Forum er en beskæftigelse ikke alene med studenterpolitiske spørgsmål, men med alle spørgsmål i samfundet. Der foregår i Frit Forum en aktivitet i form af afholdelse af møder, kurser og ikke mindst debatgrupper, hvor der diskuteres og formuleres en politik på et socialdemokratisk grundlag; en politik som er i stand til at samle ikke ubetydelige grupper om sig. Det har været diskuteret, om ikke denne aktivitet kunne udfolde sig inden for DsU. Det kan den formentlig, men nødvendigheden af, at en udvikling i den retning ikke forceres af udenforstående, skal her understreges.

Konklusion

Udvalget finder det ønskeligt at bevare selvstændige DsU-afdelinger landet over. Det må konstateres, at arbejderbevægelsens ungdomsorganisationer er unødvendigt organisatorisk opsplittede. En sammenlægning af Frit Forum og DsU bør tilskyndes af de to organisationer. Vedrørende det faglige ungdomsarbejde konstaterer udvalget, at DsU i de senere år har øget de faglige aktiviteter, og udvalget mener, at dette arbejde bør forstærkes i fremtiden til gavn for den samlede arbejderbevægelse. Udvalget mener, at DsU og partiet i samarbejde må øge de aktiviteter, der sigter mod de unge og de yngre. Hvor der ikke findes en DsU-afdeling, må man tilstræbe dannelsen af en sådan ved at oprette ungdomsgrupper, der senere overgår som selvstændige DsU-afdelinger. En sådan indsats vil have mange fordele, bl.a.:

Øgede ungdomsaktiviteter i bevægelsen,
flere enheder,
ungdommens synspunkter kommer frem og kan dermed medføre en fornyelse af den politiske debat,
bedre økonomi,
mere stabilitet i det lokale ungdomsarbejde,
større udnyttelse af partiets yngre medlemmer,
partiets rekruttering af nye tillidsfolk afhjælpes,
generationskløften mindskes.
Vi foreslår, at der overalt i partiets grundorganisationer nedsættes et permanent ungdomsudvalg på fra 3 til 5 medlemmer. Ungdomsudvalget får den hovedopgave at oprette en ungdomsgruppe, hvor der ikke findes en DsU-afdeling. Hvor der allerede findes en sådan, må partiets ungdomsgruppe

og DsU-afdelingen i samarbejde inspirere og styrke de samlede indsatser over for ungdommen og de yngre.

Det må være en selvfølge, at alle partiets centrale ungdomsaktiviteter må ske i samarbejde med DsU's Landsforbund.

Partikontoret og DsU må i samarbejde udarbejde vejledende regler for, hvorledes man kan oprette ungdomsgrupper og understøtte ungdomsarbejdet lokalt.

Kontakt til ungdomsgrupperne varetages af såvel DsU som partiet.

Økonomisk støtte til det politiske ungdomsarbejde

Udvalget finder det ønskeligt, at staten yder direkte økonomisk støtte til de idébetonede ungdomsorganisationers arbejde. En bedre økonomisk støtte på lokalt plan er ønskelig, ligesom kommunen på andre områder – bl.a. med hensyn til fremskaffelse af egnede lokaler må støtte det idébetonede ungdomsarbejde i højere grad end nu.

Fritidsloven giver støtte til egne eller lejede lokaler, studiekredsvirksomhed o.lign. Derimod giver loven ikke mulighed for administrationstilskud.

I de enkelte kommuner findes såkaldte »Lyngby-ordninger«, hvor kommunen og ungdomsforeninger i fællesskab finder frem til regler for administrationstilskud. Sådanne ordninger findes bl.a. i København, Gladsaxe og Odense, medens man andre steder blot følger fritidslovens bestemmelser.

Udvalget mener, at de socialdemokratiske kommunalbestyrelsesmedlemmer lokalt må arbejde for, som det også fremgår af det kommunalpolitiske program, at der ydes administrationstilskud »medlemstilskud« til det idébetonede ungdomsarbejde.

Udvalget mener endvidere, at partiets arbejdsprogram må indeholde et program punkt om, at Socialdemokratiet går ind for øget støtte til de politiske partiets ungdomsorganisationer – såvel på lokalt plan som på landsplan.

DEN CENTRALE VIRKSOMHED

For partiets centrale virksomhed (partikontor, forretningsudvalg, hovedbestyrelse, årsmøder og kongresser) indebærer den målsætning, der er formuleret for partiorganisationen i betænkningens indledning, et krav om en troværdig og reel medlemsindflydelse på både de politiske og organisatoriske afgørelser, der træffes i såvel partiets øverste som daglige ledelse. Udfordringen til os består i at vise, at medlemsdemokratiet kan fungere hele vejen opad – også i et repræsentativt system som vort parti.

Vi må altså sikre os, at repræsentationen af partimedlemmerne ikke snævres ind i de organer, der på centralt hold har besluttende myndighed, og vi må sikre os, at disse organer (forretningsudvalg og hovedbestyrelse) reelt gives mulighed for at udøve denne myndighed. Men først og sidst er det forholdet mellem medlemsorganisationens centrale ledelse og folketingsgruppe/regering, der vil være afgørende for, hvilken politisk indflydelse, medlemmerne reelt har i Socialdemokratiet. Medlemsdebatterne må ikke standse ved trappen op til folketinget. Det må være en primær opgave for hele partiorganisationens centrale virksomhed at medvirke til, at samarbejdet mellem regering/

Rapport fra organisationsudvalget

folketingsgruppe og medlemsorganisationen kan ske på grundlag af medlemsdebatternes resultater, hvilket indebærer en styrkelse i forhold til hidtil af især hovedbestyrelsens (og forretningsudvalgets) politiske placering. Ud fra disse grundlæggende synspunkter har udvalget taget stilling til de følgende spørgsmål.

Forholdet mellem medlemsorganisation og regering/folketingsgruppe

herunder problemet omkring valg og placering af partiformanden. Hovedsigtet er her, at der bør ske en opvurdering af den rolle, medlemsorganisationen og dennes centrale organer skal spille i den løbende politiske proces. Folketingsgruppen og regeringen udgør de vigtigste centre i det daglige politiske arbejde, men dette forhold må ikke føre til politisk passivitet i medlemsorganisationens toporganer. Tværtimod skal disse udgøre broen mellem medlemmerne og de folkevalgte. For at fastholde at det er selve partiet, der er grundlaget for vor politiske styrke, er det nødvendigt, at valget af partiformand i fremtiden organiseres sådan, at det med sikkerhed er medlemmerne, der udpeger partiets politiske leder.

Af denne grund bør det fastholdes, at kongressens valg af partiformand samtidig er et valg af partiets parlamentariske leder (oppositionsleder/statsminister). Det er altså partiorganisationen, der bør vælge vor mest fremtrædende politiske tillidsmand, og for at sikre at det er denne person, vi forpligter med vore medlemsdebatters resultater og vedtagelserne i vore kompetente organer, må denne person og partiformanden være den samme. Vi vælger altså først og fremmest en partiformand, og denne partiets første tillidsmand placerer vi derefter så politisk centralt som muligt.

Dette svarer fuldstændig til den tankegang, der lå bag partiorganisationens godkendelse af udnævnelsen af Stauning som kontrolminister under den første verdenskrig. Men siden Hedtoft er formandsskifterne i partiet sket på den omvendte facon – ved at der er skiftet statsminister og først derefter partiformand. For at sikre at det primære er besættelsen af partiformandsposten) og at det også er denne medlemsvalgte, der tegner partiet politisk), bør der ved pludselige behov for ændringer på posten indkaldes til ekstraordinær partikongres, som så vælger partiets nye formand. Vedrørende den nødvendige ændring i lovenes § 11 henvises til bilaget (side 42).

Et mindretal var betænkelig ved dobbeltstillingen partiformand/statsminister og tog forbehold.

Hovedbestyrelse og forretningsudvalg

Hovedbestyrelsens og forretningsudvalgets placering i partiets ledelse. Både politisk og organisatorisk har situationen for såvel hovedbestyrelsen som forretningsudvalget været præget af, at afgørelserne på dette for partiet centrale ledelsesplan i vid udstrækning reelt har været truffet udenfor disse organer. Politisk i høj grad ved at beslutningerne er lagt over i regeringen (og i væsentlig mindre omfang også folketingsgruppen), og organisatorisk ved at de mange daglige beslutninger er blevet truffet af formand, næstformand og partisekretær under medvirken af partikontoret. Dette har betydet,

Rapport fra organisationsudvalget

at forretningsudvalget ikke er blevet det medlemsvalgte styrende organ, det oprindeligt var tænkt som.

For at tvinge de daglige, men ofte vigtige afgørelser over i forretningsudvalget, vil det være nødvendigt at øge hyppigheden af forretningsudvalgets møder. De nuværende love foreskriver månedlige forretningsudvalgs møder. En ændring heraf til ugentlige møder på et fast tidspunkt vil muliggøre, at forretningsudvalget bliver det forum, hvor beslutningerne reelt bliver taget. Udvalget er klar over de praktiske problemer, en sådan ændring kan tænkes at rejse – ikke mindst for de forretningsudvalgsmedlemmer, der bor i provinserne – men på den anden side kommer man ikke uden om en ændring i denne retning, dersom forretningsudvalget skal styrkes.

Udover denne ændring vil også en ændring i sammensætningen af forretningsudvalget, der sikrer en øget repræsentation af medlemsvalgte, være nødvendig. Det samlede forretningsudvalg bør begrænses til at omfatte 12-14 medlemmer, og af disse bør et flertal være valgt i selve partiorganisationen. Men på den anden side må værdien af den brede og direkte kontaktflade på højt plan inden for den samlede arbejderbevægelse, der ligger i den gensidige repræsentation i organisationernes forretningsudvalg, ikke underkendes, og derfor bør en række af disse organisationers repræsentation i forretningsudvalget opretholdes.

Vedrørende de nødvendige ændringer i lovenes § 17 henvises til bilaget (side 43).

For hovedbestyrelsens vedkommende foreslås ikke ændringer i mødehyppigheden. Den styrkelse af forretningsudvalgets placering i den centrale virksomheds daglige beslutningsproces, der tilsigtes med ovenstående, vil imidlertid også få betydning for hovedbestyrelsen – ikke mindst fordi den forberedende sagsbehandling forud for hovedbestyrelsesmøderne herved også kommer til at berøre en bredere kreds af valgte tillidsfolk end hidtil, både når det drejer sig om organisatoriske og politiske problemer. På tilsvarende måde vil hovedbestyrelsens muligheder for at kontrollere og følge sine egne beslutninger op blive øget, når udførelsen af disse beslutninger skal tilrettelægges i dette reorganiserede forretningsudvalg. Med hensyn til hovedbestyrelsens sammensætning foreslås de ændringer, der fremgår af bilagets ændringsforslag til lovenes § 14 (side 42).

For partikontorets vedkommende vil forretningsudvalgets nye stilling indebære, at de ugentlige sekretærmøder på partikontoret vil få en rigtigere placering under hensyntagen til, at disse møder ikke bør være et besluttende organ, men et administrativt præget forum for tilrettelæggelsen af den praktiske udførelse af beslutningerne i de kompetente organer.

I forbindelse med gennemgangen af fordelingen af arbejdsopgaverne under den nuværende struktur på partikontoret har udvalget måttet konstatere, at denne temmelig stive stillingsstruktur på en række felter er hindrende for varetagelsen af nye opgaver inden for den samme personaleramme.

Især inden for hele området omkring det partimæssige internationale samarbejde står vi i dag dårligt rustet i forhold til de udfordringer, vi står overfor. Kontakten til Socialistisk Internationale, EF-samarbejdet, det nordiske samarbejde – og ikke mindst deltagelsen i alle de mange udvalg og studie-

Rapport fra organisationsudvalget

grupper – kræver, at vi allerede inden for den nuværende økonomiske ramme foretager en omprioritering for at styrke partiets internationale arbejde. Herudover understreger især problemerne på områder som tillidsmandsuddannelsen i partiet og medlemsdebatterne, at en mere smidig ordning end den nuværende ville være ønskelig. Udvalget foreslår derfor, at § 15 i lovene ændres således, at der ikke længere præciseres, hvilke specifikke sekretær-embeder, der skal besættes, men i stedet anføres »et antal sekretærer til varetagelse af de opgaver, hovedbestyrelsen fastlægger«. Vedrørende selve ændringsforslaget henvises til bilaget (side 43). Denne mere fleksible ordning skulle bevirke både, at den eksisterende arbejdskraft kan udnyttes bedre, og at man får mulighed for at tage nye og på en række punkter helt påtrængende arbejdsopgaver op, uden at dette nødvendigvis må medføre nyansættelser.

I denne organisationsstruktur, der bør baseres på en prioritering af opgaverne, vil det fremme mulighederne for at opdele opgaverne rationelt, hvis man fremover skelner personalemæssigt mellem de egentlige sekretærer, konsulenter og deltidsansatte.

Et særligt problem med hensyn til en hensigtsmæssig anvendelse af arbejdskraften i forhold til det behov for organisatorisk støttevirksomhed, der er rundt om i landet, har været sekretærordningen for SIH og København og Roskilde amter. Det er givet, at der på grund af disse områders politiske situation og betydning for partiet har været behov for en støttevirksomhed fra centralt hold, men det er i dag i høj grad et spørgsmål, om ikke der også andre steder i landet faktisk er en situation, der begrunder lignende ordninger. På denne baggrund mener udvalget, at det bør anbefales, at også de to sekretærer for hovedstadsområdet skal indgå i den fleksible organisationsstruktur for partikontoret, der er omtalt ovenfor.

Det bliver således hovedbestyrelsens opgave at tage stilling til, hvilken vægt der skal tillægges de enkelte funktioner på partikontoret: Partiets tillidsmandsuddannelse, informationsvirksomheden indadtil og udadtil, det internationale arbejde, de stående udvalg og medlemsdebatterne, det kommunale arbejde, kvindearbejdet, organisationsspørgsmålene og den konsultative støttevirksomhed rundt om i landet. Denne opregning er ikke fra udvalgets side udtryk for en prioritering, ligesom den heller ikke gør krav på at være udtømmende.

Partiets repræsentation i andre organisationer inden for arbejderbevægelsen er en vigtig kontaktoflade. Vi bør i højere grad end hidtil benytte de valgte medlemmer af forretningsudvalg og hovedbestyrelse på disse poster, og i øvrigt fastsætte denne repræsentation ud fra hensynet til, om det er mest hensigtsmæssigt at lade det være en fra forretningsudvalg/hovedbestyrelse, en sekretær fra partikontoret eller en fra et af partiets stående udvalg. Eksempelvis bør det være den sekretær på partikontoret, der har uddannelsesområdet, som sidder i AOF's bestyrelse, hvorimod repræsentanterne til FN-Forbundets Landsmøde bør komme fra partiets udenrigspolitiske udvalg, og repræsentanten i DUI's forretningsudvalg bør være et forretningsudvalgsmedlem.

Årsmøderne og kongressen

Årsmøderne og kongressen fastholdes i den form, de hidtil har haft. Det er rigtigt, at årsmøderne ikke udvikler sig til mini-kongresser, men fastholdes som åbne debatmøder om partiets organisation og politik. Vedrørende ændringsforslag til § 13 om årsmødets sammensætning og til § 11 om kongressens sammensætning henvises til bilaget (side 42).

ØKONOMIEN

Udvalget har fortrinsvis beskæftiget sig med det økonomiske grundlag for den opbygning, der i dag er gældende i henhold til vore love. Det blev hurtigt klart, at det med de indtægter partiet har i dag – set i relation til det arbejde, vi udfører og yderligere til de ønsker, der er kommet i forbindelse med denne udvalgsbetænkning, samt de ønsker der fortsat vil komme – kan man ikke klare sig, hverken nu eller i fremtiden uden at der tilføres nye indtægter.

Spørgsmålet om statsstøtte til de politiske partier blev derfor det første, udvalget gik i gang med, og man enedes om at fremme dette spørgsmål. Der blev lavet en indstilling til forretningsudvalget, som med tilslutning fra hovedbestyrelsen sendte anmodningen videre til regering og folketing.

I erkendelse af, at det er svært at få gennemført denne støtte så hurtigt som ønskeligt, har udvalget fortsat sit arbejde på baggrund af de økonomiske muligheder, der i dag er gældende.

Kontingentspørgsmålet har været udsat for en grundig debat på baggrund af den diskussion, vi ved, der ude i foreningerne er omkring dette problem. Den pristalsregulering, der blev indført ved kongressen i 1969, har såvel fordele som ulemper. Fordelene er helt klart, at vi ikke skulle have yderligere debat i fremtiden om kontingentspørgsmålene, når kontingentet »hen ad vejen« blev reguleret i takt med omkostningsstigningerne i samfundet i øvrigt. Før i tiden måtte man vente til en kongres for at få hævet kontingentet – med de timelange debatter det nu kunne betyde. Ulemperne er bl.a. den debat, der hvert år opstår, fordi vedtagelsen medfører, at kontingentet ændres i stigende retning hvert års 1. jan. Dette giver mulighed for, at evt. utilfredse partimedlemmer – under henvisning til kontingentet – kan melde sig ud, selv om årsagen for så vidt kan være en helt anden. Kontingentets størrelse har også rejst spørgsmålet om indførelse af familiekontingent.

Imidlertid finder det organisatoriske udvalg, at man ikke bør ændre i den vedtagelse vedr. pristalsreguleringen, der fandt sted på sidste kongres. Udvalget har varigt noteret sig, at flere foreninger faktisk har et større kontingent, end vort p.t. værende mindstekontingent på 12,00 kr. pr. kvartal, uden at disse foreninger mærker medlemstilbagegang af denne grund.

Et mindretal i udvalget finder, at man bør ændre pristalsreguleringen for fuldtbetalende derhen, at i stedet for 50 øre for hvert 3 points stigning, nøjes med 25 øre på lige fod med satsen i kontingentet for pensionsister.

Udvalget kan heller ikke gå ind for indførelse af familiekontingent. Vi er bange for, at kassererens arbejde forøges væsentligt med dels den nød-

Rapport fra organisationsudvalget

vendige kontrol og dels det ekstra arbejde, der vil blive med at indføre en tredje takst i forhold til afregning med kreds og partikontor. Endvidere tror vi ikke på, at det vil give større indtægt til de enkelte foreninger, idet provenuet ved nyindmeldelser af den ene ægtefælle ikke opvejer det tab, der vil blive, ved at ægtefæller sammen betaler et mindre kontingent. Et argument her imod er også, at mange gik ind for ophævelsen af det tidligere særlige kontingent for kvinder af hensyn til ligeberettigelsen. Ønsker en kvinde at være medlem, må det være på lige fod med den mandlige part.

Der har fra forskellig side været fremført ønske om et særligt kontingent for ungdom, – henholdsvis »unge under uddannelse«. Udvalget har drøftet dette problem nøje, idet man nok kunne se visse fordele ved, at man måske kunne gøre det billigere og måske mere overkommeligt for de unge at komme med. Dette kunne i særlig grad være nødvendigt, hvor der ikke findes en DsU-afdeling. Tanken har været den, at man kunne fastsætte f.eks. samme kontingentstørrelse som for pensionister.

Et flertal af organisationsudvalgets medlemmer indstiller, at man ikke indfører særkontingent for unge. Et mindretal mener, at et forslag herom er berettiget.

I udvalgets kommissorium indgik spørgsmålet om kontingentopkrævning på central basis. Udvalget behandlede dette problem og erkender, at det i mange foreninger er blevet et stort problem at få kontingentopkrævningen ind i faste, regelmæssige terminer. Dels på gr. a. besværligheden med at skaffe inkassatorer, dels med at skaffe kasserere til at varetage det ret store arbejde, der ligger i at have opkrævning på giro, som medfører en hel del kontorarbejde. Man må derfor nok realistisk regne med, at der i de nærmeste år vil opstå et behov for et opkrævningssystem, der er organiseret på fælles basis for partiforeningerne, men hvor man kan komme med, efterhånden som problemerne bliver uoverkommelige for den enkelte forening. Samtidig med en overgang til et sådant system må der indbygges så mange fordele som muligt, såsom månedlige medlemslister, restancelister, muligheden for at kunne få adressesedler til at klæbe på konvolutter til udsendelse til foreningens medlemmer o. l.

Udvalget indstiller derfor, at der udarbejdes et system, der gives de enkelte foreninger som tilbud, hvortil de kan melde sig frivilligt, og med de fordele der maksimalt kan opnås til lettelse for kassererne.

På baggrund af fremkomne forslag om »partiskat« har udvalget behandlet spørgsmålet om kommunalbestyrelsesmedlemmers og andres betaling til lokale valgfonds etc. Det er udvalget bekendt, at der i flere kommuner findes sådanne, og man finder det rimeligt, at en sådan ordning kommer ind i faste rammer, således der bliver en ligestilling på dette område, uanset hvor i landet man er valgt til at varetage en opgave i egenskab af at være valgt eller udpeget af Socialdemokratiet. På denne måde kommer også andre valgte ind i billedet, såsom vurderingsmænd m. v. Nærmere forslag er medtaget under »Regler for Socialdemokratiets kommunale grupper«. (side 45). En meget vigtig del af partiets indtægter stammer fra »Kampfonden«, som man dog må konstatere, ikke er blevet, hvad man forventede ved starten i 1953. De sidste par år har endvidere bibragt det indtryk, at flere ønsker at

Rapport fra organisationsudvalget

støtte det lokale arbejde af hensyn til den ændring, den sideordnede opstilling af folketingskandidater har givet for det lokale arbejde. Vi er endvidere klar over, at forslaget om at indføre en fast valgfond i hver kommune og i hvert amt kan have en negativ virkning for »Kampfonden«. Udvalget mener dog, at »Kampfonden« må opretholdes, idet der bl. a. er en hel del medlemmer, der ikke indtager valgte poster og en række medlemmer, som ved siden af den lokale valgfond ønsker at støtte partiet med et større beløb end mindstekontingentet.

Udvalget ønsker at foreslå et par ændringer af mere redaktionel karakter. Dette gælder § 7, stk. 13 og § 9, stk. 1. Den første vedrørende agitationstilskud til kredsene, som man gerne vil bibringe ensartede ansøgningsmuligheder, og det andet forslag går ud på, at man ikke skal kræve en kvartalsvis »afslutning« af Socialdemokratiets regnskaber, idet vi rent faktisk forelægger en regnskabsoversigt.

For at forbedre indtægtssiden i regnskabet må man også vende blikket mod udgiftssiden. Udvalget har da også været inde på problemer som lønninger, tryksager, rejser og kørsel, men har ikke fundet anledning til at ville foreslå noget specielt optaget i lovene om disse poster og er endt i et ønske om en bedre formuleret lovbestemmelse om budgettets forelæggelse. Derved får hovedbestyrelsen en mulighed for en klar indflydelse på pengenes anvendelse. Det er en forudsætning, at forretningsudvalget skal foretage en budgetopfølgning – f. eks. hver kvartal – således at man hele tiden er på det rene med, hvorledes den økonomiske situation er for partiet og i god tid foretager de nødvendige reguleringer.

På denne baggrund ønsker udvalget nærmere præciseret forelæggelsen af budget overfor forretningsudvalg og hovedbestyrelse, og dette foreslås indført i lovene, som § 9, stk. 3.

IV Udvalgets forslag til ændringer af "Love for Socialdemokratiet"

Betingelser for medlemskab

- § 2, stk. 4 Ingen, som tilhører noget andet partis politiske organisationer, er opstillet på, eller er stillere for andre lister end de socialdemokratiske, kan være medlemmer af Socialdemokratiet.
- § 2, stk. 5 Ingen, som udelukkes eller af sig selv udtræder af en socialdemokratisk kommunalgruppe eller af folketingsgruppen og forbliver i rådet eller folketinget, kan være medlemmer af Socialdemokratiet.

Rapport fra organisationsudvalget

- Medlemskontingentet**
- § 5, stk. 1 Mindstekontingentet for medlemmerne i de enkelte foreninger er kr. 12,00 pr. kvartal pr. medlem.
- § 5, stk. 2 Medlemmer, hvis væsentligste indtægt er folke-, invalide- eller enkepension, betaler mindst kr. 5,00 pr. kvartal.
- § 5, stk. 4 1968 ændres til 1972.
- § 7, stk. 13 **Kredsorganisationerne**
Til anvendelse i agitationsarbejdet kan den enkelte kredsorganisation søge om kontant tilskud fra Socialdemokratiet. Ansøgninger kan fremsendes på de i forvejen fra partikontoret udsendte skemaer og skal være partikontoret i hænde senest den 15. september.
- Regnskabet**
- § 9, stk. 1 Forretningsføreren har ansvaret for Socialdemokratiets regnskaber. Hvert kvartal forelægges en regnskabsoversigt for hovedbestyrelsen. De reviderede årsregnskaber forelægges hovedbestyrelsen hvert år i januar kvartal.
- § 9, ny stk. 3 Forretningsføreren udarbejder og forelægger hvert år i oktober kvartal budget for det kommende år.
- Kommunalbestyrelsesvalg**
- § 10 B
stk. 1 Før kommunale valg nedsættes der i hver kommune et kandidatudvalg, som forestår og er ansvarligt for opstillingen af kandidater.
- stk. 2 I kandidatudvalget skal foreningens bestyrelse/fællesbestyrelse eller et udvalg af denne være repræsenteret. Desuden bør der vælges repræsentanter for de faglige organisationer. Disse repræsentanter skal være medlemmer af partiet.
- stk. 3 Der gives medlemmerne lejlighed til at bringe kandidater i forslag.
- stk. 4 Opstilling af kandidater foregår ved generalforsamling eller ved urafstemning (pr. brev eller ved fremmøde), hvortil kun medlemmer af Socialdemokratiet i pågældende kommune har adgang og stemmeret, jfr. § 10 D, stk. 2.
- stk. 5 Opstillingen foregår efter opstillings- og afstemningsregler, der er vedtaget på en generalforsamling, og som er i overensstemmelse med bestemmelserne i § 10 B og D.

Rapport fra organisationsudvalget

- stk. 6 Der opstilles i en kommune kun én socialdemokratisk kandidatliste. Dog kan der undtagelsesvis – med amsorganisationens godkendelse – opstilles mere end én kandidatliste i en kommune. Kandidatlisterne skal have samme bogstavbetegnelse og skal indgå listeforbund.
- stk. 7 For kommuner, hvor der ikke findes en socialdemokratisk forening, skal kredsorganisationen foranledige opstilling af en socialdemokratisk kandidatliste.
- Amtsrådsvalg**
- § 10 C
stk. 1 Før kommunale valg nedsætter amtsbestyrelsen et kandidatudvalg, som forestår og er ansvarligt for opstillingen af kandidater.
- stk. 2 Partiets foreninger og kredsorganisationers generalforsamlinger/repræsentantskabsmøder indstiller kandidater til det i stk. 3 nævnte repræsentantskabsmøde.
- stk. 3 Opstilling af kandidater foregår på et amtsrepræsentantskabsmøde. Adgang og stemmeret har nedenstående:
- a) amsorganisationens bestyrelse
 - b) amtets hovedbestyrelsesmedlemmer
 - c) en repræsentant for hver kredsorganisation
 - d) amsorganisationens socialdemokratiske foreninger sender 1 delegeret for hvert påbegyndt antal af 50 medlemmer.
- stk. 4 Til grund for beregningen af delegerede lægges det medlemsantal, for hvilket der er betalt kontingent til partiet.
- stk. 5 Opstillingen foregår efter opstillings- og afstemningsregler, der er vedtaget på et amtsrepræsentantskabsmøde, og som er i overensstemmelse med bestemmelser i § 10 C og D.
- stk. 6 Der opstilles i et amt kun én socialdemokratisk kandidatliste.
- Almindelige bestemmelser**
- § 10 D
stk. 1 Til alle omstående valg kan medlemmer af partiet opstilles, for så vidt vedkommende har været medlem af partiet i de sidste 2 år før det pågældende valg og abonnerer på den socialdemokratiske presse. Afvigelser herfra kan kun ske i særlige tilfælde, når den kandidatudpegende forsamling med mindst 2/3 af de afgivne stemmer gør indstilling herom til hovedbestyrelsen (forretningsudvalget), og denne godkender indstillingen.

Rapport fra organisationsudvalget

- Kongressen**
- § 11, stk. 9 For at vælges til delegeret til kongressen skal vedkommende have været medlem af partiet i de sidste 2 år.
- § 11, stk. 11 Valget af delegerede samt suppleanter herfor sker for kredsorganisationernes vedkommende ved et kredsrepræsentantskabsmøde efter indstilling fra de enkelte foreningers generalforsamlinger eller fra kredsbestyrelsen.
- Årsmødet**
- § 13, stk. 2 Yderligere deltager med stemmeret medlemmerne af LO's forretningsudvalg og Det kooperative Fællesforbunds forretningsudvalg, 3 repræsentanter for DsU og 2 for Frit Forum.
- § 13, stk. 4 Fagforbundenes formænd og formændene eller en anden repræsentant for særlige af hovedbestyrelsen nedsatte udvalg samt de i § 14, stk. 3 nævnte har adgang til at deltage i årsmødet uden stemmeret.
- § 13, stk. 6 Valget af kredsorganisationens deltagere samt suppleanter herfor foregår ved repræsentantskabsmøde efter indstilling fra de enkelte foreningers generalforsamlinger eller fra kredsbestyrelsen.
- Hovedbestyrelsen**
- § 14, stk. 2+4 Hovedbestyrelsen består af forretningsudvalgets medlemmer, amtsorganisationernes formænd, formanden for Socialdemokratiet i Hovedstaden, 2 repræsentanter valgt af LO's forretningsudvalg, 1 fra Det kooperative Fællesforbunds ledelse, 1 fra folketingsgruppen, 1 fra DsU og 1 fra Frit Forum. Endvidere er amtsorganisationerne repræsenteret i hovedbestyrelsen med 1 medlem for hver påbegyndt 10.000 medlemmer, samt 2 suppleanter for hver valgt af kongressen. Ved kongressens valg ligger såvel forslags- som stemmeret alene hos det pågældende amts stemmeberettigede deltagere i kongressen. Øvrige regler for valg fastsættes af kongressen.
- § 14, stk. 3 Desuden har AOF's formand og forretningsfører, forstanderne for arbejderhøjskolerne, 2 repræsentanter for Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, formanden og chefredaktøren for A-Pressen, Fagbevægelsens dagblade, 1 repræsentant fra Arbejdernes Radio- og Fjernsynsforbund, 1 fra ARTE, 1 fra Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv samt de af hovedbestyrelsen valgte og ansatte tillidsmænd på partikontoret adgang til hovedbestyrelsens møder, men uden stemmeret.

Rapport fra organisationsudvalget

- § 15, stk. 1 Partikontoret er sekretariat for alle partiets instanser. Partiets formand er ansvarlig for arbejdets rette udførelse. Til at udføre sekretariatets funktioner vælger/ansætter hovedbestyrelsen efter indstilling fra forretningsudvalget det nødvendige antal tillidsmænd (forretningfører, sekretærer, konsulenter). Ved valg/ansættelse gøres kredsene bekendt hermed, således at der gives adgang til at fremsætte forslag. Hovedbestyrelsen vælger endvidere indtil 5 revisorer og indtil 5 revisorsuppleanter, ligeledes efter indstilling fra forretningsudvalget.
- § 15, ny stk. 2 For så vidt næstformand eller partisekretær afgår i kongresperioden, konstituerer hovedbestyrelsen en efterfølger for den resterende del af kongresperioden.
- Forretningsudvalget**
- § 17, stk. 2 Forretningsudvalget består af partiets formand, næstformand, partisekretær samt 6 medlemmer valgt af hovedbestyrelsen blandt amtsorganisationernes repræsentanter i hovedbestyrelsen. Endvidere af formanden for den socialdemokratiske folketingsgruppe, LO's formand samt yderligere 1 valgt af LO's forretningsudvalg og 1 fra DsU. Forretningsudvalget afgør selv, hvem der kan være mødeberettiget (uden stemmeret) ved forretningsudvalgets møder.
- § 17, stk. 3 Partiets formand er forretningsudvalgets formand. Udvalget samles sædvanligvis en gang ugentlig. Forretningsudvalget fastsætter selv sin forretningsorden.

SÆRLIGE VEDTAGELSER

67 års aldersgrænse

Udvalget foreslår som konsekvens af demokratiseringsbestræbelserne, at denne indskrænkning i medlemsrettighederne udgår af partilovene. Principielt er bestemmelsen en diskriminering af en bestemt aldersgruppe og en indskrænkning i medlemsrettighederne. Udvalget gør opmærksom på, at det alene bør tilkomme den kandidatudpegede forsamling at være ansvarlig for, hvilke medlemmer af Socialdemokratiet, der udpeges til tillidshverv. Et mindretal mener, at bestemmelsen i lovene bør opretholdes.

Folketingsmedlemmers kommunale hverv

Et mindretal mener:

Offentlige tillidsposter bør fordeles på så mange personer som overhovedet muligt, men bestemmelsen om, at et socialdemokratisk folketingsmedlem ikke samtidig kan være borgmester, er en alt for tilfældig og langt fra ud-

Rapport fra organisationsudvalget

tømmende bestemmelse til at sikre mod en række tilfælde, hvor en person har to eller flere vigtige og arbejdskrævende offentlige tillidsposter. Det vil være umuligt i regelform at opstille de forskellige sammenblandinger af flere tillidsposter, som er uheldige både ud fra arbejdsbyrden, men også ud fra det hensigtsmæssige i så stor en spredning af de offentlige tillidsposter som muligt.

Principielt er bestemmelsen en indskrænkning af medlemsrettighederne.

Det er udvalgets opfattelse, at det alene bør tilkomme den kandidatudpegende forsamling at være ansvarlig for, hvilke medlemmer af Socialdemokratiet, der kan beklæde offentlige tillidsposter.

Flertallet i udvalget mener, at partilovens bestemmelse herom bør opretholdes.

Dispensationer

Kongressen bemyndiger hovedbestyrelsen til efter indstilling af lokale organisationers kompetente forsamlinger som enkeltstående tilfælde at dispensere fra §§ 3, 4, 7 og 8, hvor der er tale om udviklende forsøgsvirksomhed i overensstemmelse med målsætningen i § 1.

Kommunalt mæglingsudvalg

1. Det er udvalgets opgave at søge tilvejebragt forlig i sager om udelukkelse af medlemmer af socialdemokratiske grupper i kommunalbestyrelser og amtsråd, jfr. »Regler for Socialdemokratiets kommunale grupper«, A og B, stk. 8.
2. Såfremt der i sager om udelukkelse ikke kan opnås forlig, udarbejder udvalget en redegørelse for sin opfattelse af sagen til partiets forretningsudvalg, inden dette træffer afgørelse om, hvorvidt en foretagen udelukkelse skal godkendes.
3. For at skabe de bedste muligheder for, at udvalget kan skabe forlig i udelukkelsessager, henstilles det til grupper og kompetente partiforsamlinger, at de på så tidligt et tidspunkt som muligt orienterer udvalget om en sags opståen, ligesom der senest samtidig med indkaldelse til møder i den lokale kompetente partiforsamling med spørgsmål om udelukkelse på dagsordenen bør tilstilles udvalget kopi af mødeindkaldelsen med eventuelt tilhørende bilag.
4. Udvalget udpeges af hovedbestyrelsen og består af 5 medlemmer. 2 medlemmer af forretningsudvalget, en borgmester, en jurist og kommunalsekretæren. Hovedbestyrelsen udpeger formanden for udvalget.

Regler for Socialdemokratiets kommunale grupper

A. Kommunalbestyrelsesgrupper

Stk. 8: Udelukkelse af et gruppemedlem fra gruppen har først gyldighed efter godkendelse af den lokale kompetente partiforsamling og af Socialdemokratiets forretningsudvalg. Udelukkelsen gælder for valgperioden.
Udelukkes eller forlader et gruppemedlem den socialdemokratiske

Rapport fra organisationsudvalget

- gruppe og forbliver i rådet, er pågældendes medlemskab af Socialdemokratiet bortfaldet.
- Stk. 9: Gruppen vælger umiddelbart efter hvert valg et medlem af gruppen til at varetage opkrævning og regnskab vedrørende en kommunal valgfond, hvortil hver enkelt gruppemedlem samt alle, der varetager hverv vedtaget af gruppen eller kommunalbestyrelsen, betaler 2% af bruttobeløb, der udbetales som løn, honorarer, diæter el. lign. for opgaven. Evt. tabt arbejdsfortjeneste fratrækkes, inden bidraget beregnes.
- B. Amsrådsgrupper**
- Stk. 8: Udelukkelse af et gruppemedlem fra gruppen har først gyldighed efter godkendelse af amsorganisationens kompetente partiforsamling og af Socialdemokratiets forretningsudvalg. Udelukkelsen gælder for valgperioden.
Udelukkes eller forlader et gruppemedlem den socialdemokratiske gruppe, og forbliver i rådet, er pågældendes medlemskab af Socialdemokratiet bortfaldet.
- Stk. 9: Gruppen vælger umiddelbart efter hvert valg et medlem af gruppen til at varetage opkrævning og regnskab vedrørende en kommunal valgfond, hvortil hver enkelt gruppemedlem samt alle, der varetager hverv vedtaget af gruppen eller kommunalbestyrelsen, betaler 2% af bruttobeløb, der udbetales som løn, honorarer, diæter el. lign. for opgaven. Evt. tabt arbejdsfortjeneste fratrækkes, inden bidraget beregnes.

V Udvalgets forslag til henstillinger til hovedbestyrelsen

Hovedstadsordning

Hovedbestyrelsen bemyndiges til efter samråd med de implicerede amsorganisationer og SiH at foretage sådanne tilføjelser til partilovene, som en hovedstadsordning måtte nødvendiggøre i valgmæssig og organisatorisk henseende.

Retningslinjer for agitationsapparatets opbygning

A) Landskampagneudvalg

Der vælges hvert år af hovedbestyrelsen 5 medlemmer til et landskampagneudvalg, der under ledelse af organisationssekretæren får til opgave at planlægge den årlige agitationskampagne i oktober/november måned. Med henblik på disse agitationskampagner må udvalget og partikontoret påtænke en gennemførelse af instruktionsmøder fortrinsvis på amsplan, hvor der redegøres for kampagnens gang.

Rapport fra organisationsudvalget

B) Kredsudvalg

I hver kreds nedsættes et agitationsudvalg på 3-5 medlemmer, Udvalgets medlemmer udpeges af kredsbestyrelsen.

Udvalget skal tilrettelægge agitationen og løbende følge dens gennemførelse i kredsområdet.

Udvalget har ansvaret for, at hver enkelt partiforening kommer i gang med arbejdet, idet man i særlig grad bør koncentrere sig om de svagt kørende foreninger.

C) Foreningsudvalg

Der gives ikke bestemte regler for, hvorledes et eventuelt agitationsapparat skal opbygges i foreningerne.

De små partiforeninger har givetvis ikke behov for et ekstra organisationsled, idet det her er bestyrelserne, der må klare tingene. For de større foreninger ligger sagen noget anderledes. Her er flere medlemmer at tage af, og da man skal ud i alle hjørner af området, behøves der en stor stab af medarbejdere. Det tilrådes derfor at vælge en kampagneleder, som bistås af et par hjælpere, der er villige til at gøre en indsats.

Husagitationen er stadig den mest effektive og fortsat en nødvendighed, men også andre metoder kan anvendes.

Andre henstillinger

Henstilling til hovedbestyrelsen om at udarbejde en regel vedrørende opstilling af folketingskandidat i tilfælde af, at en folketingskandidat afgår/dør tæt op mod et udskrevet folketingsvalg.

Det påpeges, at der i afsnittet »De centrale udvalg – debatoplæg« og afsnittet »Opstillingsregler, kommunale valg« er indeholdt diverse »forslag til hovedbestyrelsen«.

Redaktionelle ændringer

Alle steder i lovene, hvor der står noget med »forbund« – f. eks. flere steder »forbundskontingent« – rettes dette til »partiet«, da man ikke mere bruger »forbundet« som navn.

VI Bilag

AMTSKONSULENTORDNINGEN

Denne indstilling blev behandlet og godkendt på organisationsudvalgets møde den 19. og 20. august 1972 og derefter godkendt på hovedbestyrelsesmødet den 8. september 1972:

Amtskonsulentordningens effektivitet har været og er fortsat meget afhængig af, hvem man i det enkelte amt har fået til at påtage sig konsulentopgaven. I en række amter fungerer ordningen til alles tilfredshed, hvorimod der er meget tilbage at ønske i andre amter.

Rapport fra organisationsudvalget

På denne baggrund ville det måske være rimeligt at tage amtskonsulentordningen op til overvejelse.

I et forsøg på at opstille alternativt forslag til amtskonsulentordningen ville følgende kunne gennemføres for et beløb – stort set svarende til udgifterne ved den nuværende ordning – og ville – omend i begrænset omfang – så dog i nogen grad tage hensyn til amternes størrelse, forskellige strukturer og deraf følgende særlige behov.

Alternativet bygger på, at amter omfattende

indtil 3 kredse årligt modtager kr. 5.000,- (1) = 5.000 kr.

indtil 4– 6 kredse årligt modtager kr. 7.500,- (7) = 52.500 kr.

indtil 7–10 kredse årligt modtager kr. 10.000,- (4) = 40.000 kr.

Ialt 97.500 kr.

(hertil kommer udgifterne til de særlige ordninger for SiH samt København og Roskilde amter).

Udbetalingen af amtstilskuddet sker uafhængig af, om amtet har en konsulentordning eller ej.

Herefter vil amtskonsulentordningen kunne opretholdes i de amter, hvor dette måtte ønskes, men må i så fald betragtes som et rent lokalt anliggende.

For de amter, der ikke måtte ønske en amtskonsulentordning, kan amtsbestyrelsen træffe beslutning om anden anvendelse af tilskuddet, idet man dog må forudsætte, at tilskuddet anvendes til sådanne formål som amtskonsulentordningen, tidligere rejsesekretærordningen, sigtede på at løse.

Det understreges, at beløbet ikke vil kunne anvendes til f.eks. at yde faste honorarer til amternes valgte tillidsmænd eller som tilskud til kredse eller foreninger i amtet.

Der indsendes hvert år i januar kvartal til partikontoret en beretning om tilskuddets anvendelse, amtets regnskab bilægges.

Udbetalingen af tilskud sker pr. 1. april for det forudgående år.

Forskudsudbetalinger kan ske ved skriftlig henvendelse herom til partikontoret.

Til eventuelt møde mellem amterne og partikontoret indbydes amtskonsulenterne særskilt.

Denne ændrede ordning for tilskud til betalt bistand til arbejdet inden for amterne træder i kraft den 1. oktober 1972 og tages op til revision i forbindelse med den kommende ordinære kongres.

RETNINGSLINIER FOR DE CENTRALE UDVALG

Det må være opgaven på en række politiske hovedområder samt i kortere eller længere perioder på mere specifikke områder som f.eks. forfatningsspørgsmålet, markedsproblemerne og narkotikaproblemerne i partiorganisationerne at sikre en stadig udvalgsaktivitet, der med jævne mellemrum kan udmøntes i debatoplæg om de mere principielle spørgsmål, i at afholde konferencer/kurser, samt i et forberedende arbejde op til kongresser, årsmøder og hovedbestyrelsesmøder. Herudover må udvalgene virke som »fødegrupper« for folketingsgruppens og regeringens tilsvarende udvalg.

Rapport fra organisationsudvalget

Ikke mindst i en periode, hvor Socialdemokratiet sidder med regeringsansvaret, må det anses for betydningsfuldt, at partiorganisationen har en selvstændig aktivitet på disse områder for derved at kunne imødekomme de forventninger, medlemsdemokratiet naturligt stiller. Udvalgsarbejdet vil i perioder, hvor Socialdemokratiet danner regering, naturligt blive af mere principiel art. Det er de stående udvalgs opgave i samarbejde med folketingsgruppens tilsvarende udvalg, at

- 1) følge de politiske områder, det pågældende udvalg dækker,
- 2) medvirke i informationen af tillidsmænd, folketingsmedlemmer, kommunalbestyrelsesmedlemmer, debatgrupper o.s.v. omkring de initiativer og den udvikling, der sker inden for det politiske område, udvalget beskæftiger sig med,
- 3) medvirke som talere i foreninger/kredse, på kurser og konferencer,
- 4) udarbejde debatoplæg (efter nærmere aftale med partikontoret),
- 5) bearbejde besvarelsen af medlemsdebatten,
- 6) foreslå initiativer i forlængelse af medlemsdebatten f.eks. lovgivningsinitiativer, afholdelse af konferencer, udarbejdelse af pjecer – herunder information til offentligheden,
- 7) være rådgivende over for folketingsgruppen og partiet (årsmoder, kongresser, hovedbestyrelse) i sager, der falder ind under udvalgets ressort.

Udvalgene kan ikke foretage udgiftskrævende initiativer uden forudgående aftale med partikontoret.

Udvalgene vælger selv deres sekretær ud af udvalgets midte (normalt dog ikke partikontorets repræsentant).

Udtalelser og andre initiativer overfor offentligheden bør forinden forelægges partikontor/forretningsudvalg/hovedbestyrelse.

Støtte til ekspertbistand samt hjælp til udarbejdelsen af statistisk og andet materiale vil i særlige tilfælde kunne drøftes med partikontoret og gruppen med henblik på at undgå dobbeltarbejde.

Når spørgsmål med særlig tilknytning til et af udvalgenes arbejde er på hovedbestyrelsesmødets dagsorden, kan det pågældende udvalgs formand indkaldes til hovedbestyrelsesmødet.

De enkelte udvalgs kontakt til folketingsgruppens tilsvarende udvalg sker ved gensidig udveksling af udvalgstormændene. Ministeren eller ministre med ressortområde i tilknytning til det enkelte udvalg indkaldes til det pågældende udvalgs møder.

Udvalgene kan – enten permanent eller for specielle afgrænsede arbejdsopgavers løsning – tilknytte den eller de fornødne eksperter.

Koordineringen af udvalgsarbejdet forestås af partikontoret.

Permanente udvalg

1. Udenrigs- og forsvarspolitisk udvalg
2. Udvalg for samfundsplanlægning
3. Økonomi- og erhvervspolitisk udvalg
4. Uddannelsespolitisk udvalg

Rapport fra organisationsudvalget

5. Boligpolitisk udvalg
6. Socialpolitisk udvalg
7. Kulturpolitisk udvalg
8. Funktionær- og tjenestemandsudvalg
9. Arbejdsmarkedspolitisk udvalg
10. Kirkepolitisk udvalg
11. Kommunalpolitisk udvalg

Andre udvalg (ad hoc udvalg)

1. Markedspolitisk udvalg
2. Retsreformudvalg
3. Forskningsudvalg
4. Forfatningsudvalg
5. Narkotikaudvalg
6. Forureningsbekæmpelsesudvalg

SAMARBEJDSORGANISATION FOR DE SOCIALDEMOKRATISKE PARTIER INDENFOR EF

Deltagelse i samarbejdet forudsætter partimedlemskab af Socialistisk Internationale (SI) og bygger på SI's vedtægter om regionalt samarbejde mellem medlemspartierne.

Formålet med samarbejdet er at styrke partiernes indbyrdes forbindelser og gennem frie forhandlinger og aftaler at søge frem til fælles stillingtagen til de spørgsmål, der knytter sig til EF. Det er forudsat, at beslutninger først er forpligtende, når de har fået medlemspartiernes tilslutning.

Samarbejdet foregår gennem følgende organer:

Samarbejdskomité

Består af en repræsentant for hvert medlemsparti, medlemmerne af bestyrelsen for den socialdemokratiske fraktion i Europaparlamentet, en repræsentant for den socialdemokratiske fraktion i Europarådet, en repræsentant for Socialistisk Internationale.

Ledes af en formand og næstformand valgt for to år ad gangen.

Udpeger (ansætter) en generalsekretær og en eller flere sekretærer.

Fastlægger samarbejdets finansielle forudsætninger.

Mødes mindst fire gange årligt.

Kongres

Består af samarbejdskomiteens medlemmer, 10 delegerede fra hvert af medlemspartierne i Tyskland, Frankrig, Italien, England og 6 fra Belgien, Holland, Luxembourg, Irland, Danmark samt medlemmerne af den socialdemokratiske fraktion i Europaparlamentet.

Mødes sædvanligvis hvert andet år.

Rapport fra organisationsudvalget

Samarbejdsorganisationens sekretariat, der er placeret ved Europaparlamentets administration i Luxembourg, er p.t. bemanded med 17 heltidsansatte medarbejdere. Hvert medlemsparti betaler kontingent (Danmark p.t. årligt ca. 5.000 kr.) til finansiering heraf, og herudover finansieres sekretariatets udgifter ved midler afsat på EF's budget til støtte for partier, der er repræsenteret i parlamentet. Deltagelse i samarbejdskomitémøder, kongressen, udvalgs-møder o.l. finansieres af de respektive medlemspartier selv.

DET NORDISKE SAMARBEJDE

Mellem de nordiske socialdemokratiske partier og mellem disse og de nordiske faglige landsorganisationer har der gennem mange år eksisteret et intimt politisk og organisatorisk samarbejde, som ikke alene har drejet sig om det indadvendte nordiske samarbejde, men også den nordiske arbejderbevægelses forhold til omverdenen.

Samarbejdet, som ikke er vedtægtsbestemt, foregår gennem følgende organer:

1) Den nordiske Samarbejdskomité.

2-3 gange om året samles repræsentanter fra ledelserne for såvel partierne som de faglige landsorganisationer for at udveksle informationer om udviklingen i de respektive lande og for at drøfte og planlægge fælles fremstød til styrkelse af den nordiske arbejderbevægelse.

For et år ad gangen skiftes partiorganisationerne til at være sekretariat – og parti lederne til at være formænd for samarbejdskomiteen.

2) Nordisk Arbejderkongres.

Samarbejdskomiteen står ligeledes som arrangør af de nordiske arbejderkongresser, hvortil hvert land kan sende indtil 50 delegerede. Siden 1866 har der været afholdt i alt 12 sådanne kongresser. I år (15.-17. juni) afholdes den 13. nordiske arbejderkongres i Stockholm med »Arbejdslivets reformering« som hovedemne.

3) Partisekretærmøder.

Sædvanligvis hvert kvartal mødes partisekretærerne på skift i de nordiske lande for at vedligeholde kontakten mellem partiorganisationerne i forhold til det daglige politiske og organisatoriske arbejde, partisekretærerne udfører, samt for at forberede de nordiske samarbejdskomité-møder og nordiske arbejderkongresser og udføre nordiske samarbejdsprojekter.

I disse partisekretærmøder deltager normalt andre medarbejdere fra de respektive partisekretariater – f.eks. internationale sekretærer og organisationssekretærer. Ved særlige møder samles medlemspartierne hovedkassere 1 à 2 gange om året for at udveksle ideer og erfaringer vedrørende økonomiske og administrative forhold af fælles interesse.

På partisekretærmøderne nedsættes med mellemrum særlige arbejds-

Rapport fra organisationsudvalget

grupper til at følge specielle politiske emner med henblik på rapport over for f. eks. samarbejdskomiteen.

4) Nordiske udvalgskonferencer.

Mellem en række af de respektive partiorganisationers permanente centrale udvalg er der i de senere år blevet etableret en nærmere kontakt gennem bl. a. udveksling af skriftlige informationer samt afholdelse af arbejdskonferencer af 2-3 dages varighed og med 2-3 deltagere fra hvert lands udvalg med henblik på udveksling og eventuelt koordinering af synspunkter.

SOCIALISTISK INTERNATIONALE (SI).

SI er en verdensomspændende sammenslutning af partier, som har antaget den demokratiske socialisme som deres idegrundlag. SI's hovedopgave er at styrke samarbejdet mellem medlemspartierne og gennem møder, konferencer, studiegrupper o. l. at være ramme for gensidig udveksling af informationer og synspunkter samt søge udtrykt fælles standpunkter til internationale problemer.

Foruden partier med fuldt medlemskab har SI tilslutning fra sammenslutninger af international eller regional karakter, som ligeledes tilslutter sig den demokratiske socialisme samt ligeledes fra partier, som kun ønsker, eller kun har kunnet accepteres på konsultativ basis.

SI's virksomhed foregår gennem følgende organer:

I Kongressen, som er SI's øverste myndighed, og afholdes hvert 3. år. Hvert parti med fuldt medlemskab har ret til at sende 6 kongresdelegerede. Afstemninger foregår imidlertid kun ved een stemme pr. medlemsparti. Kongressen fastlægger SI's politik principielt (ideologisk) og aktuelt, afgør vedtægts- og medlemspørgsmål samt vælger SI's bureau.

II Konferencen, som afholdes mindst een gang om året med 2 delegerede fra hvert medlemsparti, og som har til opgave at vurdere og tage stilling til internationale politiske situationer, vælge SI's præsident, 6 vicepræsidenter og generalsekretæren, godkende SI's finansielle spørgsmål (budget, regnskab, kontingent) samt gøre indstillinger til kongresserne.

III Bureauet, som består af 18 medlemmer (bl.a. Danmark), og som ved hjælp af **generalsekretæren** og **sekretariatet** (placeret i London - med ialt

Rapport fra organisationsudvalget

12 medarbejdere) forestår den daglige virksomhed. Mødes normalt 5-6 gange om året.

IV Partiledermøder, som ikke er vedtægtsbestemte, men indkaldes efter bureauets skøn. Normalt 1 á 2 gange om året. Partiledermøderne, der således er uofficielle, er lukkede drøftelser og har hidtil været baseret på den forudsætning, at der ikke præsenteres eller søges vedtaget resolutioner o. l. I møderne deltager normalt partiernes formænd, eventuelle regeringschefer, partisekretærer og eventuelle internationale sekretærer.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk